

การพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์
วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า
เรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

โดย
นายณัฐวุฒิ เกตุนิวัติ

วิทยาลัยอัสสัมชัญศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ
เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกรุงเทพมหานคร เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

ชื่อผู้วิจัย : นายณัฐวุฒิ เกตุนิวัติ

ปี พ.ศ. : 2559

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อสิ่งพิมพ์ วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80 /80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยวิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสตร์บริหารธุรกิจที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 22 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

1. สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีมีประสิทธิภาพอยู่ที่ 86/82.29 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้ สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการใช้ สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการใช้ อยู่ 3.96 คะแนน

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีอยู่ในระดับมาก

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารของวิทยาลัย อาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนในการดำเนินการศึกษาวิจัยและขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 ท่าน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ชี้แนะและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตลอดจนให้ ข้อคิดต่าง ๆ เพื่อให้การศึกษานี้สมบูรณ์

ขอขอบคุณครอบครัวและบุคคลใกล้ชิดที่คอยให้กำลังใจและขอขอบใจนักศึกษาระดับหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยไว้ ณ โอกาสนี้

นายณัฐวุฒิ เกตุนิวัติ

สาขาการบัญชี

วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1	
บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
คำถามการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
บทที่ 2	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
สภาพทั่วไปของสถานศึกษา	4
การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ Child Center	8
การเรียนรู้จากการลงมือทำ	24
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการการพัฒนาสื่อประสม	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการ	30
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
วิธีการสร้างเครื่องมือ	30
รูปแบบการวิจัย	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	43
	สรุป	43
	อภิปรายผล	43
	ข้อเสนอแนะ	44
บรรณานุกรม		45
ภาคผนวก		
	ภาคผนวก ก แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
	ภาคผนวก ข หนังสือราชการและรายนามผู้เชี่ยวชาญ	54
	ภาคผนวก ค สื่อสิ่งพิมพ์เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี	56
	ภาคผนวก ง แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	59
	ภาคผนวก จ แบบประเมินความพึงพอใจ	69
	ภาคผนวก ฉ ประวัติผู้วิจัย	71

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงคะแนนจากการทำแบบฝึกหัด และคะแนนผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ของนักเรียน 5 คน	39
2 แสดงคะแนนจากการทำแบบฝึกหัด และคะแนนผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ของนักเรียน 33 คน	39
3 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า	40
4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้าโดยใช้เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี	40
5 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า โดยใช้เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี	41

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

แนวทางในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 42 ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้อยู่เป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วย สมอง ด้วยกาย และด้วยใจ สามารถสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเองมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เน้นการปฏิบัติจริง สามารถทำงานเป็นทีมได้(สมศักดิ์, 2543)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้นำหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ พุทธศักราช 2556 มาใช้ในการจัดการศึกษา ซึ่งในหลักสูตรดังกล่าว ได้จัดวิชา การบัญชีสำหรับ กิจการซื้อขายสินค้าเป็นวิชาหนึ่ง เป็นวิชาหนึ่งในประเภทวิชา พาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม สาขางาน การบัญชี โดยเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิธีการจัดทำบัญชีของกิจการที่ดำเนินการซื้อและขายสินค้าซึ่งเป็นธุรกิจ ประเภทหนึ่งที่มีมากในประเทศไทย จึงมีความจำเป็นที่ผู้เรียนและผู้ที่ต้องการทำงานในด้านบัญชีจะต้องมี ความรู้ในเรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า แต่ในการเรียนกับการปฏิบัติงานจริงนั้นมีความ แตกต่างกันอยู่คือ หนังสือ หรือ ตำราเรียน จะมีแบบฝึกหัดที่เป็นโจทย์สำเร็จมาให้ให้นักเรียน แต่ในการ ปฏิบัติงานจริงนั้นไม่มีโจทย์ มีเพียงเอกสารหลักฐานทางธุรกรรมที่นักบัญชีต้องวิเคราะห์และนำมาบันทึก บัญชี จึงทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนนั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เต็มประสิทธิภาพ

ซึ่งสภาพปัญหาดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นว่าปัญหาในการจัดการเรียนการสอนควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การเรียนวิชา การบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า สัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน แนวทางการแก้ปัญหาได้แก่ การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสาร ประกอบการบันทึกบัญชีตามหลักสูตร ซึ่งผู้สอนได้ตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบที่ต้องจัดการเรียน การสอนให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมทั้งทางด้านพุทธิสัย ทักษะพิสัย คุณธรรมและจริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ “การ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ วิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดคุณลักษณะต่างๆ ที่ต้องการในยุคโลกาภิวัตน์เนื่องจากเป็น การจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่ สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเองและได้พัฒนา ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ซึ่งแนวคิด การ จัดการศึกษานี้เป็นแนวคิดที่มีรากฐานจากปรัชญาการศึกษาและทฤษฎีการเรียนรู้ ต่าง ๆ ที่ได้พัฒนามาอย่าง ต่อเนื่องยาวนาน และเป็นแนวทางที่ได้รับการพิสูจน์ว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตาม ต้องการอย่าง “ได้ผล” (วัฒนาพร ระวังบุกษ์. 2542)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวในฐานะที่เป็นครูผู้สอนวิชา การบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า จึงได้นำสื่อสิ่งพิมพ์ วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ที่เน้นกระบวนการคิด มีการลงมือปฏิบัติและการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานจริงและสอดคล้องกับความสามารถและความแตกต่างของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขนำไปสู่การเป็นทรัพยากรบุคคลอันมีคุณภาพที่ดีในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อสิ่งพิมพ์ วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80 /80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

คำถามการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของสื่อสิ่งพิมพ์ วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 จริงหรือไม่
2. ผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วย เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีจริงหรือไม่
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี อยู่ในระดับมาก จริงหรือไม่

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ห้อง 1 สาขา การบัญชี
2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระได้แก่ คุณลักษณะของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับ
กิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของผู้เรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนที่สนใจการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี
2. ช่วยพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานจริงมากยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางการวิจัยโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ในรายวิชาอื่นๆต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง เป็นแผ่นกระดาษหรือวัสดุใด ๆ ด้วยวิธีต่าง ๆ อันเกิดเป็นชิ้นงานที่มีลักษณะเหมือนต้นฉบับขึ้นหลายสำเนา ในปริมาณมากเพื่อเป็นสิ่งที่ทำการติดต่อหรือชักนำให้บุคคลอื่นให้เห็นหรือทราบข้อมูลต่าง ๆ” สิ่งพิมพ์มีหลายชนิด ได้แก่ เอกสารหนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร บันทึก รายงาน ฯลฯ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ

เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นหลักฐาน หรือ รายงานต่างๆ ในการดำเนินธุรกิจ เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบแจ้งหนี้ ใบสำคัญรับ ใบสำคัญจ่าย ซึ่งในการวิจัยนี้ได้จัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีแบบจำลองขึ้นโดยสมมุติข้อมูลและการดำเนินของกิจการซื้อขายเฟอร์นิเจอร์ เป็นระยะเวลา 1 รอบบัญชี (1 ปี)

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้าด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

สภาพทั่วไปของสถานศึกษา

- 1 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา
- 2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ชุมชนบริเวณสถานศึกษา
- 3 ประวัติสถานศึกษา
- 4 โครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ Child Center

- 1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ Child Center
- 2 ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ Child Center
- 3 หลักการพื้นฐานของแนวคิด "ผู้เรียนเป็นสำคัญ"
- 4 ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การเรียนรู้จากการลงมือทำ Learning by doing

- 1 ความหมายของการลงมือทำ
- 2 พัฒนาการนิยม (Progressivism)
- 3 ลักษณะของการเรียนรู้จากการลงมือทำ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของสถานศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนาบริหารธุรกิจ เดิมชื่อโรงเรียนศาสนบริหารธุรกิจศึกษา ได้รับอนุญาตให้จัดตั้ง ปี พ.ศ. 2550 และได้เปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนาบริหารธุรกิจ เมื่อวันที่

26 เมษายน 2555 ปัจจุบันตั้งอยู่เลขที่ 73 หมู่ที่ 9 ถนนมิตรไมตรี แขวงหนองจอก เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10530

โทรศัพท์ 02-543-1229 ,02-9896434

โทรสาร 02-543-1229 E-mail-sasana_50@yahoo.co.th www.sasana.ac.th

ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกรุงเทพมหานคร เขต 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ชุมชนบริเวณสถานศึกษา

2.1 สภาพสังคมของชุมชน

วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจตั้งอยู่ติดถนนมิตรไมตรี มีสภาพชุมชน เศรษฐกิจ เป็นสังคมชนบท ตั้งอยู่ใกล้สถานที่สำคัญได้แก่ วัด มัสยิด โบสถ์ โรงเรียน โบราณสถาน แหล่งเรียนรู้ทาง วัฒนธรรม สถานีตำรวจ ไปรษณีย์ โรงพยาบาล สถานีเดินรถประจำทาง ธนาคาร ศูนย์การค้า ตลาดสด ร้ายเสริมสวย คลินิกแพทย์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ชุมชนบ้านลำไทร) อาชีพของชุมชนโดยรอบส่วนใหญ่ มีอาชีพ เกษตรกรรม รับจ้าง ค้าขาย ข้าราชการ ขายอาหาร ขายเสื้อผ้า

2.2 สภาพเศรษฐกิจของชุมชน เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพ รายได้ ฯลฯ

วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ เป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ที่จัดการศึกษา เพื่อรองรับความต้องการของนักเรียน นักศึกษา ที่สนใจจะเรียนสายอาชีพ ปัจจุบันที่เป็นอุปสรรคต่อการ ตัดสินใจเรียนสายอาชีพของนักเรียน นักศึกษา มีหลายประการดังนี้

1) เรื่องค่านิยมผู้ปกครอง ที่จะให้นักเรียน นักศึกษาในความปกครองเข้าเรียนสายสามัญ เพื่อ มุ่งเข้าเรียนมหาวิทยาลัย และในปัจจุบันโรงเรียนมัธยมก็มีการเข้าร่วมโครงการวิชาชีพกับวิทยาลัยการอาชีพที่ ใกล้วิทยาลัยแล้วได้วุฒิการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6

2) เรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างยากจน ดังนั้น การที่ผู้ปกครองจะส่งเสริมสนับสนุนและจะจัดซื้ออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนทางวิชาชีพ ซึ่งก็เป็น อุปสรรคที่สำคัญต่อการเรียนภาคปฏิบัติและการสืบค้นหาข้อมูลจากคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่

2.3 ข้อมูลของผู้ปกครอง เช่น วุฒิการศึกษา อาชีพ เศรษฐกิจ รายได้เฉลี่ยต่อปี ฯลฯ

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา รับจ้างและประกอบอาชีพอิสระ ฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับยากจนถึงปานกลาง มีรายได้น้อยไม่แน่นอน ทำให้ผู้ปกครองบางคนต้องผ่อน ชำระค่าเล่าเรียนให้กับทางสถานศึกษา

3. ประวัติสถานศึกษา

วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ ตั้งอยู่เลขที่ 73 หมู่ 9 แขวงหนองจอก เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร 10530 เดิมชื่อโรงเรียนสตรีศาสนวิทยา ตั้งขึ้นเพื่อสนองความประสงค์ของบรรดาผู้ปกครองที่

ต้องการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาทางศาสนาอิสลาม และภาษาอาหรับควบคู่กันไปกับการศึกษาวิชาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษาภาคบังคับแล้ว ด้วยเหตุนี้ นายสมาน มาลีพันธุ์ ประธานบริหารโรงเรียนจิงตกลองสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 3 ชั้น บนเนื้อที่ 2 ไร่ 1.3 งาน หรือ 3,720 ตารางเมตร พร้อมทั้งดำเนินการขออนุญาตจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามศึกษา และภาษาอาหรับ ได้รับใบอนุญาตเลขที่ กน. 001/2537 ออกให้ ณ วันที่ 17 พฤษภาคม 2537 ให้จัดการศึกษาหลักสูตรโรงเรียน สอนศาสนาอิสลามและภาษาอาหรับ ระดับอิสลามศึกษาตอนกลาง (มตะวะซซีฎุอะฮ์) 3 ปี และอิสลามศึกษาตอนปลาย(ชานาวีอี) ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2523 โดยมีนายมนตรี มาลีพันธุ์ เป็นผู้รับใบอนุญาตจัดตั้ง นายสมศักดิ์ มุหะหมัด เป็นครูใหญ่ และศูนย์การเรียนนอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ได้ใช้สถานที่เป็นศูนย์ให้การศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมตอนต้น มัธยมตอนปลายไปพร้อมกันด้วย ในปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสตรีศาสนวิทยา ได้สร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 4 ชั้น ห้องเรียนอีก 1 หลัง และขออนุญาตจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และการตลาด ได้รับอนุญาตจัดตั้งเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2550 โดยมีนายมนตรี มาลีพันธุ์ เป็นผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนศาสนบริหารธุรกิจมีนักศึกษา ปวช. และปวส. ในปีการศึกษา 2550 จำนวน 259 คน และต่อมาได้ขออนุญาตเปลี่ยนเป็น “วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ” ตั้งแต่วันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2555 ปัจจุบันมีนักศึกษารวม 730 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษารวม 40 คน

4. โครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา

เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรได้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินผล ร่วมปรับปรุง จึงได้มีการกระจายอำนาจการบริหารภายในสถานศึกษาตามโครงสร้างการบริหารงาน ดังนี้

แผนภูมิบริหารสถานศึกษา
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสาธาณบริหารธุรกิจ
ปีการศึกษา 2559

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ Child Center

1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ Child Center

แนวทางในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 42 ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้เป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วย สมอง ด้วยกาย และด้วยใจ สามารถสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเองมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เน้นการปฏิบัติจริง สามารถทำงานเป็นทีมได้(สมศักดิ์, 2543)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 หมวด 4 แนว การจัดการศึกษา มาตรา 22 กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ” (กระทรวงศึกษาธิการ,2545)

และตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดหลักการ ข้อ 3 ซึ่งกำหนด ไว้ว่า“ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดย ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ ที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 นี้ เองทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาขึ้น และการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก็เป็นประเด็นสำคัญ ประเด็นหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (วิภาภรณ์, 2543)

การ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ วิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดคุณลักษณะต่างๆ ที่ต้องการในยุคโลกาภิวัตน์เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญ กับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของ ตนเองและได้พัฒนา ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ซึ่งแนวความคิด การจัดการศึกษานี้เป็นแนวคิดที่มีรากฐานจาก ปรัชญาการศึกษาและทฤษฎีการเรียนรู้ ต่าง ๆ ที่ได้พัฒนามาอย่าง ต่อเนื่องยาวนาน และเป็นแนวทางที่ได้รับการ พิสูจน์ว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตาม ต้องการอย่างได้ผล (วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2542)

สรุปคือ การจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยตนเอง จากกิจกรรม หรือแหล่งเรียนรู้ ที่สามารถต่อยอดองค์ความรู้ได้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตจริงได้

หลักการพื้นฐานของแนวคิด "ผู้เรียนเป็นสำคัญ"

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ ผู้เรียนจะได้รับการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบและ มีส่วนร่วมต่อการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งแนวคิดแบบผู้เรียนเป็นสำคัญจะยึด การศึกษาแบบก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นสำคัญ ผู้เรียนแต่ละคนมีคุณค่าสมควรได้รับการเชื่อถือว่าไว้วางใจแนวทางนี้จึงเป็นแนว ทางที่จะ ผลักดัน ผู้เรียนไปสู่การบรรลุศักยภาพของตน โดยส่งเสริมความคิดของผู้เรียนและอำนวยความสะดวกให้เขาได้พัฒนา

ศักยภาพของตน เองอย่างเต็มที่การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นการ จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบใหม่ที่มีลักษณะแตกต่างจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบดั้งเดิมทั่วไป คือ

1. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ บทบาทของครูคือ ผู้สนับสนุน (supporter) และเป็นแหล่งความรู้(resource person) ของ ผู้เรียน ผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่ เลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมใน การเลือกและจะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการ ศึกษาค้นคว้า รับผิดชอบการเรียนรู้ตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. เนื้อหา วิชาที่มีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ปัจจัย สำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย ได้แก่ เนื้อหาวิชา ประสบการณ์เดิม และความต้องการของผู้เรียน การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมายจึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่สอน (เนื้อหา) และวิธีที่ใช้สอน(เทคนิคการสอน)

3. การ เรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้รับ ความสนุกสนานจากการเรียน หากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อนๆ ได้ค้นพบข้อ คำถามและคำตอบใหม่ๆ สิ่งใหม่ๆ ประเด็นที่ท้าทายและความสามารถในเรื่องใหม่ๆที่เกิดขึ้น รวมทั้งการ บรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาเริ่มด้วยตนเอง

4. สัมพันธภาพประกอบดีระหว่างผู้เรียน การมีสัมพันธภาพประกอบดีในกลุ่มจะช่วยส่งเสริมความ เจริญงอกงาม การพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่ การปรับปรุงการทำงาน และการจัดการกับชีวิตของแต่ละบุคคล สัมพันธภาพประกอบเท่าเทียมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกันของ ผู้เรียน

5. ครู คือผู้อำนวยความสะดวกและเป็นแหล่งความรู้ในการจัดการ เรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ครูจะต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน เป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของ ผู้เรียนและสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน สิ่งที่สำคัญที่สุด คือความเต็มใจของครูที่จะ ช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ครูจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นความเชี่ยวชาญ ความรู้ เจตคติ และการฝึกฝน โดยผู้เรียนมีอิสระที่จะรับหรือไม่รับการให้นั้นก็ไว้

6. ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตนเองในแง่บวกที่แตกต่างจากเดิม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนมองเห็นตนเองในแง่บวกที่แตกต่างออกไป ผู้เรียนจะมีความมั่นใจในตนเองและควบคุมตนเอง ได้มากขึ้น สามารถเป็นในสิ่งที่อยากเป็น มีวุฒิภาวะสูงมากขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับ สิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมกับเหตุการณ์ต่างๆ มากขึ้น

7. การศึกษาคือการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลายๆ ด้านพร้อมกันไป การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นจุดเริ่มของการพัฒนาผู้เรียนหลายๆ ด้าน เช่น คุณลักษณะด้าน ความรู้ความคิด ด้านการปฏิบัติและด้านอารมณ์ความรู้สึกจะได้รับการพัฒนาไปพร้อมๆ กัน เมื่อรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีดีและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ ดัง นั้น พวกเราครูมืออาชีพก็ควรศึกษาและปฏิบัติให้ถูกต้อง ผลที่ได้คือ ผลิตผลที่นักเรียนมีความรู้ ดี เก่งและมี สุข ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (สิริพร, 2549)

ปัญหาหลักของกระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบัน คือ การที่ครูใช้วิธีการสอนแบบ “ปูพรม” โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ที่มีความสามารถในการรับรู้ที่แตกต่างกัน (สุมณฑา, 2544 : 27) การเรียนการสอนไม่ได้เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะ “มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี” แต่ เน้นการท่องจำเพื่อสอบมากกว่าที่จะสอนให้ คิดเป็น วิเคราะห์ที่สามารถหาความรู้ได้ด้วยตนเองทำให้ ผู้เรียนมีลักษณะผู้เรียนรู้ ไม่เป็น ปัญหาเหล่านี้ถือว่าเป็นความล้มเหลวของการจัดการศึกษาที่ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน (จิราภรณ์, 2541)การจัดการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน จึงต้องใช้เทคนิควิธีสอนวิธีการ เรียนรู้

รูปแบบการสอนหรือกระบวนการเรียนการสอนในหลากหลายวิธีซึ่งจำแนกได้ดังนี้(คณะอนุกรรมการปฏิรูป การเรียนรู้, 2543)

1. การ จัดการเรียนการสอนทางอ้อม ได้แก่ การเรียนรู้แบบสืบค้น แบบค้นพบ แบบแก้ปัญหาแบบ สร้างแผนผังความคิดแบบใช้กรณีศึกษา แบบตั้งคำถามแบบใช้การตัดสินใจ
 2. เทคนิคการศึกษาเป็นรายบุคคล ได้แก่ วิธีการเรียนแบบศูนย์การเรียน แบบการเรียนรู้ ด้วยตนเอง แบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
 3. เทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบการเรียน เช่น การใช้สิ่งพิมพ์ ตำราเรียน และแบบฝึกหัดการใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน ศูนย์การเรียนชุดการสอน คอมพิวเตอร์ ช่วยสอน บทเรียนสำเร็จรูป
 4. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นปฏิสัมพันธ์ประกอบด้วย การได้วาทิกลุ่ม Buzz การอภิปราย การระดมพลังสมอง กลุ่มแก้ปัญหา กลุ่มติว การประชุมต่างๆ การแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มสืบค้นคู่คิดการฝึกปฏิบัติ เป็นต้น
 5. เทคนิค การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์เช่น การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเกม กรณีตัวอย่างสถานการณ์จำลองละคร กรณีตัวอย่างสถานการณ์จำลอง ละคร บทบาท สมมติ
 6. เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ ได้แก่ ปริศนาความคิดร่วมมือแข่งขันหรือกลุ่มสืบค้น กลุ่มเรียนรู้ ร่วมกัน ร่วมกันคิด กลุ่มร่วมมือ
 7. เทคนิคการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ได้แก่ การเรียนการสอนแบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) และการเรียนการสอนแบบแก้ปัญหา (Problem-Solving)เทคนิค วิธีการเหล่านี้ล้วนเป็นวิธีที่ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้คิดค้นคว้าศึกษาทดลอง ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนจึงมี บทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในหลายๆ ลักษณะ ดังนี้(ชาติแจ่มนุช และคณะ, มทป)
1. เป็นผู้จัดการ (Manager) เป็น ผู้กำหนดบทบาทให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมเข้าร่วมทำกิจกรรม แบ่งกลุ่ม หรือจับคู่ เป็นผู้มอบหมายงานหน้าที่ความรับผิดชอบแก่นักเรียนทุกคน จัดการให้ทุกคนได้ทำงานที่ เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของตน

2. เป็นผู้ร่วมทำกิจกรรม (An active participant) เข้าร่วมทำกิจกรรมในกลุ่มจริงๆ พร้อมทั้งให้ความคิดและความเห็นหรือเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัวของนักเรียนขณะทำกิจกรรม

3. เป็นผู้ช่วยเหลือและแหล่งวิทยาการ (Helper and resource) คอยให้คำตอบเมื่อนักเรียนต้องการความช่วยเหลือทางวิชาการ ตัวอย่าง เช่น คำศัพท์หรือไวยากรณ์การให้ข้อมูลหรือความรู้ในขณะที่นักเรียนต้องการ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

4. เป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง (Supporter and encourager) ช่วยสนับสนุนด้านสื่ออุปกรณ์หรือให้คำแนะนำที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมหรือฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

5. เป็นผู้ติดตามตรวจสอบ (Monitor) คอย ตรวจสอบงานที่นักเรียนผลิตขึ้นมาก่อนที่จะส่งต่อไปให้นักเรียนผลิตขึ้นมาก่อน ที่จะส่งต่อไปให้นักเรียนคนอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความถูกต้องของคำศัพท์ ไวยากรณ์ การแก้คำผิด อาจจะทำได้ทั้งก่อนทำกิจกรรม หรือบางกิจกรรมอาจจะแก้ในภายหลังได้ดั่งนั้น เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูสมัยใหม่กับครูสมัยเก่าก็จะเห็นความแตกต่างดังนี้

ครูสมัยใหม่	ครูสมัยเก่า
1. สอนนักเรียนโดยวิธีบูรณาการเนื้อหาวิชา	1. สอนแยกเนื้อหาวิชา
2. แสดงบทบาทในฐานะผู้แนะนำ(Guide)ประสบการณ์ทางการศึกษา	2. มีบทบาทในฐานะตัวแทนของเนื้อหาวิชา(Knowledge)
3. กระตือรือร้นในบทบาท ความรู้สึกของ นักเรียน	3. ละเลยเฉยเมยต่อบทบาทของนักเรียน
4. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนของหลักสูตร	4. นักเรียนไม่มีส่วนร่วมแม้แต่จะพูดคุยเกี่ยวกับหลักสูตร
5. ใช้เทคนิคการค้นพบด้วยตนเองของ นักเรียนเป็นกิจกรรมหลัก	5. ใช้เทคนิคการเรียน โดยการท่องจำเป็นหลัก
6. มีการเสริมแรงหรือให้รางวัลมากกว่าการลงโทษมีการใช้แรงจูงใจภายใน	6. มุ่งเน้นการให้รางวัลภายนอก เช่น เกรดแรงจูงใจภายนอก
7. ไม่เคร่งครัดกับมาตรฐานทางวิชาการจนเกินไป	7. เคร่งครัดกับมาตรฐานทางวิชาการมาก
8. มีการทดสอบเล็กน้อย	8. มีการทดสอบสม่ำเสมอเป็นระยะ ๆ
9. มุ่งเน้นการทำงานเป็นกลุ่มแบบร่วมมือ	9. มุ่งเน้นการแข่งขัน
10. สอนโดยไม่ยึดติดกับห้องเรียน	10. สอนในขอบเขตของห้องเรียน
11. มุ่งสร้างสรรค์ประสบการณ์ใหม่ให้นักเรียน	11. เน้นย้ำประสบการณ์ใหม่เพียงเล็กน้อย
12. มุ่งเน้นความรู้ทางวิชาการและทักษะด้าน จิตพิสัยเท่าเทียมกัน	12. มุ่งเน้นความรู้ทางวิชาการเป็นสำคัญ ละเลย

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1 การบริหารจัดการ การบริหารจัดการนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ โดยเฉพาะการบริหารจัดการของโรงเรียนที่เน้นการพัฒนาทั้งระบบของโรงเรียน

การพัฒนาทั้งระบบของโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของโรงเรียนให้ไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ คุณภาพของนักเรียนตามวิสัยทัศน์ที่โรงเรียนกำหนด ดังนั้นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการพัฒนาระบบของโรงเรียนประกอบด้วย

1. การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาที่มีจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างชัดเจน
2. การกำหนดแผนยุทธศาสตร์สอดคล้องกับเป้าหมาย
3. การกำหนดแผนการดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของโรงเรียนสอดคล้องกับเป้าหมายและเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์
4. การจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน
5. การจัดทำรายงานประจำปีเพื่อรายงานผู้เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับแนวทางการประกัน

คุณภาพจากภายนอก

อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานของโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เน้นถึงการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ดังนั้น ในการดำเนินการของโรงเรียนจึงเปิดโอกาส ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ ร่วมในการกำหนดเป้าหมายและการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ร่วมในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ร่วมในการประเมินผล เป็นต้น

2 การจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบด้าน “การจัดการเรียนรู้” นับว่าเป็นองค์ประกอบหลักที่แสดงถึงการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่แท้จริงของการเรียนรู้ บทบาทของครู และบทบาทของผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญจะทำได้สำเร็จเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ครู และผู้เรียน มีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความหมายของการเรียนรู้ ดังสาระที่ ทัศนศึกษา แคมป์ (2544) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะบุคคล ทำแทนกันไม่ได้ ครูที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้เขาได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง
2. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่ต้องมีการใช้กระบวนการคิด สร้างความเข้าใจ ความหมายของสิ่งต่างๆ ดังนั้นครูจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ
3. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม เพราะในเรื่องเดียวกัน อาจคิดได้หลายแง่ หลายมุมทำให้เกิดการขยาย เติมเต็มข้อความรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของการเรียนรู้ตามที่สังคมยอมรับด้วย ดังนั้นครูที่

ปรารถนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่นหรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ

4. การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เป็นความรู้สึกเบิกบาน เพราะหลุดพ้นจากความไม่รู้ นำไปสู่ความใฝ่รู้ อยากรู้อีก เพราะเป็นเรื่องน่าสนุก ครูจึงควรสร้างภาวะที่กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้หรือคืบข้องใจบ้าง ผู้เรียนจะหาคำตอบเพื่อให้หลุดพ้นจากความข้องใจ และเกิดความสุขขึ้นจากการได้เรียนรู้ เมื่อพบคำตอบด้วยตนเอง

5. การเรียนรู้เป็นงานต่อเนื่องตลอดชีวิต ขยายพรมแดนความรู้ได้ไม่มีที่สิ้นสุด ครูจึงควรสร้างกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้ไม่รู้จักจบ

6. การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลง เพราะได้รู้มากขึ้นทำให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ เป็นการพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับรู้ผลการพัฒนาของตัวเองด้วย

จากความหมายของการเรียนรู้ที่กล่าวมา ครูจึงต้องคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

- (1) ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
- (2) การเน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก
- (3) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน
- (4) การจัดกิจกรรมให้น่าสนใจ ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย
- (5) ความเมตตากรุณาต่อผู้เรียน
- (6) การท้าทายให้ผู้เรียนอยากรู้
- (7) การตระหนักถึงเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้
- (8) การสร้างบรรยากาศหรือสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง
- (9) การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้
- (10) การมีจุดมุ่งหมายของการสอน
- (11) ความเข้าใจผู้เรียน
- (12) ภูมิหลังของผู้เรียน
- (13) การไม่ยึดวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น
- (14) การเรียนการสอนที่ดีเป็นพลวัต (dynamic) กล่าวคือ มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การสร้างบรรยากาศ รูปแบบเนื้อหาสาระ เทคนิค วิธีการ
- (15) การสอนในสิ่งที่ไม่ไกลตัวผู้เรียนมากเกินไป
- (16) การวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

3 การเรียนรู้ของผู้เรียน องค์ประกอบสุดท้ายที่สำคัญและนับว่าเป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากเดิมที่เน้นเนื้อหาสาระเป็น

สำคัญ และสอดคล้องกับองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้ก็เพื่อเน้นให้มีผลต่อการเรียนรู้ ดังนั้น ตัวบ่งชี้ที่บอกถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย

1. การเรียนรู้ที่มีความสุข อันเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คำนึงถึงการทำงานของสมองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องที่ต้องการเรียนรู้ในบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ บรรยากาศของการเอื้ออาทรและเป็นมิตร ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

2. การเรียนรู้จากการได้คิดและลงมือปฏิบัติจริง หรือกล่าวอีกลักษณะหนึ่งคือ “เรียนด้วยสมองและสองมือ” เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้คิด ไม่ว่าจะเกิดจากสถานการณ์หรือคำถามก็ตาม และได้ลงมือปฏิบัติจริงซึ่งเป็นการฝึกทักษะที่สำคัญคือ การแก้ปัญหา ความมีเหตุผล

3. การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น เป้าหมายสำคัญด้านหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ ผู้เรียนแสวงหาความรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกโรงเรียน ทั้งที่เป็นเอกสาร วัสดุ สถานที่ สถานประกอบการ บุคคลซึ่งประกอบด้วย เพื่อน กลุ่มเพื่อน วิทยากร หรือผู้เป็นภูมิปัญญาของชุมชน

4. การเรียนรู้แบบองค์รวมหรือบูรณาการ เป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ ได้ สดส่วนกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ความดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชาที่จัดให้เรียนรู้

5. การเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง เป็นผลสืบเนื่องมาจากความเข้าใจของผู้จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญว่า ทุกคนเรียนรู้ได้และเป้าหมายที่สำคัญคือ พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้จัดการเรียนรู้จึงควรสังเกตและศึกษาธรรมชาติของการเรียนรู้ของผู้เรียน ว่า หนัดที่จะเรียนรู้แบบใดมากที่สุด ในขณะที่เดียวกันกิจกรรมการเรียนรู้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดอีกครั้งในการเรียนรู้โดยโครงการ) การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ผู้เรียนจะได้รับการฝึกด้านการจัดการแล้วยังฝึกด้านสมาธิ ความมีวินัยในตนเอง และการรู้จักตนเองมากขึ้น

เมื่อครูจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลแล้ว และมีความประสงค์จะตรวจสอบว่าได้ดำเนินการถูกต้องตามหลักการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือไม่ ครูสามารถตรวจสอบด้วยตนเอง โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 18 ซึ่งมีตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียน

2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

3. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

4. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

5. มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน
6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา
7. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน
8. มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง
9. มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนและมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน

ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ (Cooperative Learning)

1) แนวคิดทฤษฎีที่ใช้

สเปนเซอร์ เคแกน (Spenser Kagan, 1994) นักการศึกษาชาวสหรัฐอเมริกา ได้ทำการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจอย่างจริงจังมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1985 และได้เผยแพร่ผลงานอย่างกว้างขวางในสหรัฐอเมริกา รวมถึงหลายประเทศในเอเชีย แนวคิดหลักที่จะนำไปสู่การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 6 ประการ ดังนี้

1) Teams หมายถึง การจัดกลุ่มของผู้เรียนที่จะทำงานร่วมกัน กลุ่มที่จะเรียนรู้ด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ ควรเป็นดังนี้

1.1) กลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วยเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง ปานกลาง ค่อนข้างต่ำ และหญิงชายเท่า ๆ กันในบางกรณีการจัดกลุ่มโดยวิธีอื่น เช่น ในการศึกษาเรื่องลึกลับเฉพาะ เช่น ทำโครงการวิทยาศาสตร์ ควรจัดกลุ่มเด็กที่มีความสนใจเหมือนกัน หรือจัดกลุ่มโดยวิธีสุ่ม เมื่อต้องการทบทวนความรู้

1.2) จัดให้เด็กอยู่ในกลุ่มเดียวกันประมาณ 6 สัปดาห์แล้วเปลี่ยนจัดกลุ่มใหม่

2) Will หมายถึง ความมุ่งมั่นและอุดมการณ์ของเด็กที่จะร่วมงานกัน เด็กจะต้องมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้และมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ต่าง ๆ ร่วมกัน สิ่งเหล่านี้ต้องสร้างให้เกิดขึ้นและให้คงไว้โดยให้ทำกิจกรรมหลากหลาย โดยวิธีการต่อไปนี้

2.1) Team building การสร้างความมุ่งมั่นของทีมที่จะทำงานร่วมกัน

2.2) Class building การสร้างความมุ่งมั่นของชั้นเรียนที่จะช่วยกัน

3) Management หมายถึง การจัดการเพื่อให้กลุ่มทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการจัดการของผู้สอนและการจัดการของผู้เรียนภายในกลุ่ม ผู้สอนจะต้องมีการจัดการที่ดี เพื่อให้การทำงานกลุ่มประสบผลสำเร็จ เช่น การควบคุมเวลา การกำหนดสัญญาณให้ผู้เรียนหยุดกิจกรรม ฯลฯ

4) Social Skills เป็นทักษะในการทำงานร่วมกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ให้ความช่วยเหลือกัน ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน รับฟังความคิดเห็นของกันและกัน

5) Four Basic Principles (PIES) เป็นหลักการพื้นฐานของ Cooperative Learning ซึ่งจะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ ได้แก่

P = Positive Interdependence ผู้เรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีแนวคิดที่ว่าเมื่อเราได้รับประโยชน์จากเพื่อน เพื่อนก็จะได้รับประโยชน์จากเรา ความสำเร็จของกลุ่มคือความสำเร็จของแต่ละคน

I = Individual Accountability ยอมรับว่าแต่ละคนในกลุ่มต่าง ๆ มีความสามารถและมีความสำคัญต่อกลุ่ม แต่ละคนมีส่วนให้การทำงานในกลุ่มสำเร็จ

E = Equal Participation ทุกคนในกลุ่มต้องให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในงานของกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน

S = Simultaneous Interaction ทุกคนในกลุ่มต้องมีปฏิสัมพันธ์กันตลอดเวลาที่ทำงานในกลุ่ม

6) Structures หมายถึง รูปแบบของกิจกรรมในการทำงานกลุ่ม ซึ่งมีหลากหลายทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัญหาหรือสถานการณ์ที่จะศึกษา Kagan ได้วิจัยและเสนอไว้หลายรูปแบบ ตัวอย่างเช่น

Time – Pair – Share เป็นกิจกรรมจับคู่สลับกันพูดในหัวข้อและในเวลาที่กำหนด เช่น คนละ 1 นาที เมื่อคนหนึ่งพูด อีกคนหนึ่งฟัง แล้วสลับกัน

Round Robin ผู้เรียนในกลุ่มทั้ง 4 คน ผลัดกันพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนครบทุกคน

Round Table ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มเขียนแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในกระดาษแผ่นเดียวกัน แล้ววนไปเรื่อย ๆ จนผู้เรียนทุกคนเขียนทั้งหมด แล้วนำมาสรุป

Team – Pair – Solo เป็น กิจกรรมที่ให้แต่ละคนในกลุ่มคิดแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งก่อน จากนั้นเปลี่ยนเป็นรวมกันคิดเป็นคู่ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนแต่ละคนเรียนรู้แบบการแก้ปัญหา ในที่สุดแต่ละคนสามารถแก้ปัญหาทำนองเดียวกันได้

นอกจากรูปแบบกิจกรรมของ Kagan แล้วก็ยังมีรูปแบบกิจกรรมของคนอื่น ๆ ที่น่าสนใจอีก เช่น เทคนิคจิ๊กซอ (Jigsaw) เป็น เทคนิคที่ใช้กับบทเรียนที่หัวข้อที่เรียน แบ่งเป็นหัวข้อย่อยได้ เช่น ประเภทของมลพิษ สามารถแบ่งเป็น มลพิษทางอากาศ มลพิษทางเสียง มลพิษทางน้ำ มลพิษของดิน เป็นต้น ควรเรียนแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้สอนแบ่งหัวข้อที่จะเรียนเป็นหัวข้อย่อย ๆ ให้เท่ากับจำนวนสมาชิกของแต่ละกลุ่ม
- 2) จัดกลุ่มผู้เรียน โดยให้มีความสามารถละกันภายในกลุ่ม เป็นกลุ่มบ้าน (home group) สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มอ่านเฉพาะหัวข้อย่อยที่ตนได้รับมอบหมายเท่านั้น โดยใช้เวลาตามที่ผู้สอนกำหนด
- 3) จากนั้นผู้เรียนที่อ่านหัวข้อย่อยเดียวกันมานั่งด้วยกัน เพื่อทำงาน ซักถาม และทำกิจกรรม ซึ่งเรียกว่ากลุ่มเชี่ยวชาญ (expert group) สมาชิกทุก ๆ คนร่วมมือกันอภิปรายหรือทำงานอย่างเท่าเทียมกันโดยใช้เวลาตามที่ผู้สอนกำหนด
- 4) ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลับมายังกลุ่มบ้าน (home group) ของตน จากนั้นผลัดเปลี่ยนกันอธิบายให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มฟัง เริ่มจากหัวข้อย่อย 1,2,3 และ 4 เป็นต้น

5) ทำการทดสอบหัวข้อย่อย 1-4 กับผู้เรียนทั้งห้อง คะแนนของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มรวมเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับการติดประกาศ

โมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)

CIPPA MODEL

รูปแบบการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดลชิปปา (Cippa Model) หรือ รูปแบบการประสานห้าแนวคิด ได้พัฒนาขึ้นโดย ทิศนา ขัมมณี รองศาสตราจารย์ประจำคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้พัฒนารูปแบบจากประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 30 ปี และพบว่าแนวคิดจำนวนหนึ่งสามารถใช้ได้ผลดีตลอดมา จึงได้นำแนวคิดเหล่านั้นมาประสานกันเกิดเป็นแบบแผนขึ้น แนวคิดดังกล่าวได้แก่ แนวคิดการสร้างความรู้ แนวคิดกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้และแนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนความรู้ เมื่อนำแนวคิดดังกล่าวมาจัดการเรียนการสอนพบว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ครบ ทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญาและสังคม โดยหลักการของโมเดลชิปปา ได้ยึดหลักการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในตัวหลักการคือการช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันได้เรียนรู้จากกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ ร่วมกับการผลิตผลงานซึ่งมีความคิดสร้างสรรค์ที่หลากหลายและสามารถนำความรู้ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตามแนวคิด Constructivism (ทิศนา ขัมมณี, 2542)

ความหมายของ CIPPA

C มาจากคำว่า Construct หมายถึง การสร้างความรู้ตามแนวคิดของ Constructivism กล่าว คือ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ทำความเข้าใจ เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ตนเอง และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา

I มาจากคำว่า Interaction หมายถึง การช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับ บุคคล และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ได้รู้จักกันและกัน ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิดประสบการณ์ แก่กันและกันให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม

P มาจากคำว่า Physical Participation หมายถึง การช่วยให้ผู้เรียนมีบทบาท มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย ให้ผู้เรียนมีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย โดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย

P มาจากคำว่า Process Learning หมายถึง การเรียนรู้ กระบวนการ ต่างๆ ของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

A มาจากคำว่า Application การ นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียน เป็นการช่วยผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในสังคม และชีวิตประจำวัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆจากแนวคิดในการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของทิสนา แคมมณี (2542) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า หลักของโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) ซึ่งได้รูปแบบการเรียนการสอนซึ่งสามารถประยุกต์ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีขั้นตอนสำคัญดังนี้

1. ขั้น ทบทวนความรู้เดิม ขั้นนี้เป็นการดึงความรู้ของผู้เรียนในเรื่องที่เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียน มีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน
2. ขั้น แสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นนี้เป็นการแสวงหาข้อมูล ความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนยังไม่มีจากแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่างๆ ซึ่งครูอาจเตรียมมาให้ผู้เรียนหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนไปแสวงหาก็คได้
3. ขั้นการ ศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนเผชิญปัญหา และทำความเข้าใจกับข้อมูล ผู้เรียนจะต้องสร้างความหมายของข้อมูล ประสบการณ์ใหม่ๆ โดยใช้กระบวนการต่างๆ ด้วยตนเอง เช่นใช้กระบวนการคิด และกระบวนการกลุ่มในการอภิปรายและสรุปผลความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้น ซึ่งอาจจำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงความรู้เดิม มีการตรวจสอบความเข้าใจต่อตนเองหรือกลุ่ม โดยครูใช้สื่อและย้ำโน้มน้าในการเรียนรู้
4. ขั้น การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนอาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือ ในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนเอง รวมทั้งขยายความรู้ความเข้าใจของตนให้กว้างขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้แบ่งปันความรู้ความเข้าใจของตนเองแก่ผู้อื่นและได้ รับประโยชน์จากความรู้ ความเข้าใจของผู้อื่นไปพร้อมๆ กัน
5. ขั้น การสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นนี้เป็นขั้นของการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ทั้งความรู้เดิม และความรู้ใหม่ และจัดสิ่งที่เรียนรู้ให้เป็นระบบระเบียบ เพื่อช่วยให้จดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย
6. ขั้น การแสดงผลงาน ขั้นนี้เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้แสดงผลงานการสร้างความรู้ ของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนต่อยอด หรือตรวจสอบ เพื่อช่วยให้จดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย
7. ขั้น ประยุกต์ใช้ความรู้ ขั้นนี้เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ ความเข้าใจของตนเองไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหาและความจำในเรื่องนั้น ๆ

รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบโพร์แมทซิสเต็ม (4 MAT'S Learning)

แนวคิดทฤษฎีที่ใช้

แมคคาร์ธี (Mc Carthy) ได้พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT นี้ โดยได้รับอิทธิพลแนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้ของคอล์ม (Kolb) ที่เสนอแนวความคิดเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ว่าการเรียนรู้เกิดจากความสัมพันธ์ 2 มิติ คือ การรับรู้ (perception) และกระบวนการจัดการข้อมูล

(processing) การรับรู้ของบุคคลอาจเป็นประสบการณ์ตรง อาจเป็นความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ที่เป็นนามธรรม

ส่วน กระบวนการจัดกระทำกับข้อมูลคือการลงมือปฏิบัติ ในขณะที่บางคนเรียนรู้โดยผ่านการสังเกต และนำข้อมูลนั้นมาคิดอย่างไตร่ตรอง แมคคาร์ธีแบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 แบบ คือ 1) ผู้เรียนที่ถนัดการเรียนรู้โดยจินตนาการ (Imaginative Learners) 2) ผู้เรียนที่ถนัดการรับรู้มโนทัศน์ที่เป็นนามธรรม นำกระบวนการสังเกตอย่างไตร่ตรอง หรือเรียกว่าผู้เรียนที่ถนัดการวิเคราะห์ (Analytic Learners) 3) ผู้เรียนที่ถนัดการรับรู้มโนทัศน์แล้วผ่านกระบวนการลงมือทำหรือที่เรียกว่าผู้เรียนที่ถนัดการใช้สามัญสำนึก (Commonsense Learners) และ 4) ผู้เรียนที่ถนัดการรับรู้จากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมและนำสู่ ลักษณะการพัฒนาารูปแบบ

แมคคาร์ธี และคณะ (ศักดิ์ชัย นิรัญทวิ และไพเราะ พุ่มมัน, 2542) ได้นำแนวคิดของคอลัม มาประกอบกับแนวคิดเกี่ยวกับการทำงานของสมองทั้ง 2 ซีก ทำให้เกิดเป็นแนวคิดทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้คำถามหลัก 4 คำถาม กับผู้เรียน 4 แบบ คือ

- ผู้เรียนแบบที่ 1 (Imaginative Learners) คือ ผู้เรียนที่มีความถนัดในการรับรู้จากประสบการณ์รูปธรรม ผ่านกระบวนการจัดข้อมูลด้วยการสังเกตอย่างไตร่ตรอง เขาจะเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิมของตนเองได้อย่างดี การเรียนแบบร่วมมือ การอภิปรายและการทำงานกลุ่มจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มนี้ คำถามนำทางสำหรับผู้เรียนกลุ่มนี้คือ “ทำไม” (Why ?)

- ผู้เรียนแบบที่ 2 (Analytic Learners) คือ ผู้เรียนที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์จะสามารถเรียนรู้ความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรมได้เป็นอย่างดี ผู้เรียนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับความรู้ที่เป็นทฤษฎีรูปแบบ และความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ การอ่าน การค้นคว้าข้อมูลจากตำราหรือเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งการเรียนรู้แบบบรรยาย จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนเหล่านี้ คำถามนำทางสำหรับผู้เรียนในกลุ่มนี้คือ “อะไร” (What ?)

- ผู้เรียนแบบที่ 3 (Commonsense Learners) คือ ผู้เรียนที่มีความสามารถ/มี ความถนัดในการรับรู้ความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรมแล้วนำสู่การลงมือปฏิบัติ เขาให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้ความรู้ ความก้าวหน้า และการทดลองปฏิบัติ กิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติและกิจกรรมการแก้ปัญหาจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียนในกลุ่มนี้ คำถามนำทางสำหรับผู้เรียนในกลุ่มนี้คือ “อย่างไร” (How ?)

- ผู้เรียนแบบที่ 4 (Dynamic Learners) คือ ผู้เรียนที่มีความถนัดในการเรียนรู้ ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมแล้วนำสู่การลงมือปฏิบัติ เขาให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่เป็นการสำรวจ ค้นคว้า การค้นพบด้วยตนเอง แล้วเชื่อมโยงความรู้เหล่านั้นไปสู่การทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง คำถามนำทางสำหรับผู้เรียนในกลุ่มนี้คือ “ถ้า” (If ?)

จากลักษณะของผู้เรียนทั้ง 4 แบบดังกล่าวข้างต้น Morris และ Mc Cathy ได้ นำมาเป็นแนวคิดพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่าง โพรแม็ทซิสเต็ม โดยจัดขั้นตอนการสอนให้ผู้เรียนสามารถใช้สมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวาอย่างเต็มที่ ที่เป็นการพัฒนาปัญหาทั้ง 8 ด้าน การสอนโดยให้ฝึกและปฏิบัติ (Drill and practice)

ความหมาย

Drill คือ การการทำซ้ำหรือแบบฝึกหัดเพื่อพัฒนาทักษะ skill

Practice คือ การปฏิบัติจริงที่ได้เรียนมา ซึ่งการปฏิบัติย่อยๆ ก็จะเป็นการปฏิบัติซ้ำๆ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้เห็นความสำคัญของการปฏิบัติงาน
2. เพื่อให้ลงมือกระทำจริง
3. เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

บทบาทของครู

1. วิเคราะห์สิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดทักษะในสิ่งนั้นว่าจะต้องฝึกทักษะส่วนไหนบ้างและต่อเนื่องกันอย่างไร

2. ทำการวัดพฤติกรรมก่อนการเรียนทักษะนั้นๆ ว่าผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานเพียงพอหรือยัง
3. จัดขั้นตอนการฝึกทักษะให้เป็นไปตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายากหรือพื้นฐานไปสู่สลับซับซ้อน
4. อธิบายและสาธิตการปฏิบัติงานในการฝึกทักษะต่างๆ ให้ผู้เรียนได้ดู
5. ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง โดยฝึกหัดอย่างต่อเนื่องพร้อมๆ กับให้รู้ผลสำเร็จของการฝึกหัดด้วย
6. พยายามกระตุ้นและส่งเสริมให้กำลังใจในการฝึกปฏิบัติของผู้เรียนให้มากๆ
7. พยายามใช้กระบวนการกลุ่มของผู้เรียนให้มากๆ
8. จัดทำใบความรู้-ใบงานในเรื่องที่นักเรียนจะต้องฝึกและปฏิบัติ
9. จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการฝึกและการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนในการสอน

1. ชี้นำให้เกิดความเข้าใจและแรงจูงใจ เป็น การให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนทางด้านทักษะนั้นๆ ครูเสนอแนะสิ่งที่จะต้องฝึกและปฏิบัติ อธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจในวิธีการฝึกและปฏิบัติจากใบความรู้
2. ชี้นำฝึกและปฏิบัติ เป็นขั้นของการฝึกหัดเพื่อให้เกิดทักษะ หรือเพื่อลดความผิดพลาดในการทำงานให้น้อยลง จนกระทั่งหมดไปไปในที่สุด โดยฝึกและปฏิบัติจากใบความรู้ใบงาน
3. ชี้นำไปใช้ เป็นขั้นของการเกิดทักษะ ซึ่งสามารถทำสิ่งนั้นๆ ได้อย่างอัตโนมัติจากการฝึกและปฏิบัติ

มาแล้ว

4. ชี้นำประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ต้องการทราบความก้าวหน้าของการฝึกและปฏิบัติ

ใบงานหรือทักษะนั้น ๆ ตลอดจนความรู้ทางวิชาการ เจตคติและคุณลักษณะส่วนตัวของผู้เรียน

ข้อดี

1. ผู้เรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน
2. การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการทำจริงและประสบการณ์ตรง
3. เรียนรู้และจดจำสิ่งที่เรียนได้ดี
4. สามารถถ่ายทอดการเรียนรู้ไปใช้สถานการณ์เช่นเดียวกันได้ดี

5. ดีมากสำหรับการพัฒนาด้านทักษะ
 6. ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน
 7. การทำกิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกและปฏิบัติอาจดำเนินโดยผู้เรียนเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ก็ได้
 8. ผู้สอนมีเวลาที่จะให้ความช่วยเหลือและการสอนแก่ผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ ผู้เรียนอาจศึกษากิจกรรม วิธีปฏิบัติจากสื่อที่สามารถเรียนด้วยตนเองได้
- ข้อจำกัด

1. ใช้เวลามาก
2. นำไปสู่ความน่าเบื่อ นอกจากจะมีแรงจูงใจสูงและมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน
3. ไม่ช่วยเหลือให้นักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายใหม่ ๆ
4. ผู้เขียนบางคนเรียนเพียง Drill แต่ไม่เรียนรู้ถึงคุณค่า
5. การทำซ้ำๆอย่างไม่มีจุดหมาย อาจเป็นอุปสรรคที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ
6. กรณีที่ให้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ๆ สมาชิกบางคนอาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติงาน

แนวคิดของการสอนแบบพัฒนาความสามารถเฉพาะ

การสอนแบบ TU เป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาความสามารถเฉพาะของผู้เรียน แต่ละคน ซึ่งมีความสามารถที่แตกต่างกันเฉพาะบุคคล เป็นวิธีสอนที่ช่วยดึงความสามารถเฉพาะของบุคคลนั้น ๆ ออกมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอน มุ่งให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในทักษะที่ตนเองมีความถนัดและมีความสามารถในด้านนั้น ๆ การสอนแบบ TU มุ่งพัฒนาทักษะ 5 ประการ คือ

1. การคิดอย่างมีผล (productive Thinking) ทักษะการคิดเพื่อให้ได้ผลออกมานั้น เป็นการฝึกให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่หลากหลาย ใช้ความสามารถในการคิดอย่างเต็มที่ โดยไม่มีขีดจำกัด เช่น คิดหาคำนามให้มากที่สุด คิดหาสิ่งแปลกหรือผิดปกติตามแนวคิดของตนเอง คิดหาวิธีแก้ปัญหา
2. การสื่อสาร (communication) ทักษะการสื่อสารนี้ต้องการให้ผู้เรียนใช้ทักษะการฟัง การพูดแสดงความรู้สึก กิริยาท่าทาง เพื่อสื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจได้ นอกเหนือจากสื่ออื่น ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถอธิบายหรือแสดงความรู้จักเปรียบเทียบ บ่งบอกค่านิยมที่บุคคลต่าง ๆ มีตามลักษณะบุคลิกเฉพาะบุคคลคนนั้น
3. การเดาเหตุการณ์หรือการพยากรณ์ (Forecasting) เป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในการศึกษาสาเหตุและผลที่ควรจะเกิดขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดหลากหลาย และฝึกการใช้เหตุผลตามสถานการณ์ที่กำหนดให้
4. การวางแผน (planning) เป็นการพัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนพิจารณาถึงรายละเอียดความจำเป็นต่าง ๆ ในการจัดทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จ ฝึกการทำงานอย่างมีระบบ

มีแบบแผนที่ดีก่อนจะมีการปฏิบัติจริง

5. การตัดสินใจ (Decision Making) เป็นอีกทักษะหนึ่งที่รูปแบบ TU มุ่งพัฒนาผู้เรียน ทางด้านการตัดสินใจโดยใช้เหตุผล ให้ผู้เรียนสามารถลำดับความสำคัญ ความจำเป็นของ สิ่งต่าง ๆ ที่นำมาประกอบการตัดสินใจเพื่อให้การตัดสินใจนั้นดีที่สุด

บทบาทของครูในชั้นเรียนเมื่อใช้รูปแบบ TU

การใช้การสอนแบบ TU ในชั้นเรียนนั้น ครูผู้สอนจะต้องมีทักษะพื้นฐานต่าง ๆ ดังนี้

1. ความรู้เรื่องจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก กล่าวคือ ครูผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในภาวะความเจริญเติบโตของเด็กในแต่ละช่วงอายุของเด็กที่ตนเองกำลังสอนอยู่

2. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน

3. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

4. มีการวางแผนที่ดี

5. มีความรู้ในการใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

6. มีความรู้เรื่องการจัดการห้องเรียนให้เหมาะสมกับสภาพและเนื้อหาที่สอน

ลำดับขั้นการสอนแบบ TU

1. สร้างแรงจูงใจ (Motivation)

ครูผู้สอนอาจจะทบทวนพฤติกรรมกรรมการสอนที่ตนเองต้องการจะสอน เช่น ทบทวนพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร การตัดสินใจ การวางแผน ซึ่งอาจถือว่าการนำเข้าสู่บทเรียนอีกวิธีหนึ่ง

2. ครูบรรยาย (Teacher Talk)

ครูผู้สอนจะเป็นผู้บรรยายเพื่อกำหนดสถานการณ์ในขั้นนี้ว่าจุดประสงค์ของกิจกรรมคืออะไร วิธีการจะเป็นอย่างไร จะต้องทำอย่างไรบ้าง เพื่อให้เป็นไปตามเนื้อหาและจุดประสงค์ที่ต้องการจะสอน

3. การตอบสนองของเด็ก (students Response)

ครูผู้สอนต้องคาดหวังถึงการตอบสนองของเด็กว่าต้องการให้เด็กตอบสนองกิจกรรมในลักษณะใด เพื่อเตรียมอุปกรณ์ในการรับการตอบสนองนั้น เช่น คาดหวังว่าเด็กจะตอบสนองเป็นคำต่าง ๆ ครูก็ควรเตรียมแผ่นชาร์ต เพื่อเขียนคำเหล่านั้น

4. ให้การเสริมแรง (Reinforcement)

เมื่อนักเรียนตอบสนองกิจกรรมได้ตามความคาดหวัง ครูต้องให้กำลังใจ เช่น คำชมรางวัล หรือให้แลกเปลี่ยนงานซึ่งกันและกัน

5. การเชื่อมต่อ (Extension)

ครูผู้สอนอาจให้นักเรียนทำกิจกรรมอื่นเพื่อเชื่อมต่อกิจกรรมที่เพิ่งทำเสร็จเมื่อเป็นการทบทวนหรือย้ำความคิดอีกครั้ง

เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกวิธีสอน

เนื่องจากวิธีสอนมีหลายวิธี ทุกวิธีมีประโยชน์ในการนำมาใช้สอนทั้งสิ้น ข้อสำคัญในการนำมาใช้ต้องเลือกให้เหมาะสมจึงจะได้ผล การเลือกวิธีสอนจึงเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของการสอน ผู้ใช้ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ

เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกใช้วิธีสอนมีดังนี้

1. วิธีสอนที่นำมาใช้ เหมาะสมกับความสามารถ ความรู้ในเนื้อหาวิชา และความสนใจของครู วิธีใดก็ตามถ้าครูเห็นว่านำมาใช้ได้ผล ครูมีความพอใจในการที่นำมาใช้ก็ควรใช้วิธีนั้นถ้าครูยังไม่มั่นใจ ไม่รู้สึกสนุก มองไม่เห็นแนวทางที่ดีพอ ก็ไม่ควรนำวิธีนั้นมาใช้สอน เพราะจะไม่เกิดผลดีทั้งนักเรียนและครู และจะทำให้นักเรียนเสื่อมศรัทธาในครูผู้สอนไปด้วย

2. วิธีสอนที่ครูพิจารณาเลือกมาใช้ขึ้นต้องเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน วิธีสอนบางวิธีเหมาะกับเด็กบางวัยเท่านั้น ครูจะต้องพิจารณาดูว่า วิธีสอนที่ครูพิจารณาเลือกมาใช้สอนเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะของเด็กที่ครูจะสอนหรือไม่ เช่น วิธีสอนแบบบรรยายนาน ๆ ไม่เหมาะกับเด็กชั้นประถม เป็นต้น

3. วิธีสอนที่นำมาใช้ ต้องพิจารณาให้เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสอน เช่น ครูกำหนดจุดประสงค์ให้นักเรียนสามารถทำงานเป็นกลุ่มได้รู้จักแก้ปัญหาด้วยกัน ครูควรใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหา ควรจะพิจารณาลักษณะวิชา แต่ละตอนของเนื้อหาวิชา มุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย หรือทักษะพิสัย ครูต้องพิจารณาเลือกวิธีสอนต่าง ๆ ให้เหมาะสม ในอันที่จะให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดควรที่จะกำหนดจุดประสงค์ไว้ดีเลิศเพียงใดก็ตาม ถ้าครูไม่มีวิธีการที่ดีในการที่จะให้บรรลุจุดประสงค์ จุดประสงค์ก็ไม่ได้ผลเท่าที่ควร วิธีสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญในอันที่จะให้บรรลุตามจุดประสงค์

4. วิธีสอนต้องพิจารณาเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหาวันเวลา และสถานที่ที่จะใช้สอนเช่น วิธีสอนที่ต้องใช้เวลามาก แต่ครูมีเวลาจำกัดก็ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ หรือควรจะใช้วิธีสอนแบบสาธิตแต่สถานที่สอนไม่เหมาะสมนักเรียนไม่สามารถมองเห็นการสาธิตได้อย่างทั่วถึง วิธีสอนแบบสาธิต ไม่เหมาะสม

5. เลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับอุปกรณ์และสภาพแวดล้อม นักเรียนจะเรียนได้ผลดีจากอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น หาได้ง่าย การสำรวจค้นหาค้นหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียนและชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ครูต้องพิจารณาเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เกิดผลการเรียนรู้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังเป็นการศึกษาให้นักเรียนสนใจและสังเกตสิ่งแวดล้อมของตนยิ่งขึ้นด้วย (สุวัฒน์ มุทธเมธา. 2523 : 21 9-221)

สรุป

จะเห็นได้ว่าวิธีสอนแบบต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่ครูจำเป็นต้องนำมาใช้สอนนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ และถือเป็นภาระหน้าที่ของครูผู้สอนที่จักนำวิธีสอนทั้ง 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ วิธีสอนแบบครูเป็นศูนย์กลางและวิธีสอนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญตลอดจนวิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่เอื้อต่อหลักสูตรมาพิจารณาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มวิชาและ สนองความต้องการของนักเรียนแต่ละวัย แต่ละระดับ

การเรียนรู้จากการลงมือทำ Learning by doing

ความหมาย

การลงมือทำหมายถึง ผู้เรียนได้กระทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง ผ่านการปฏิบัติการจริงคือ ผู้เรียนได้ฝึกในสภาพสิ่งแวดล้อมจริง ได้ฝึกคิดและลงมือทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง ทั้งนี้ การสนับสนุนให้เด็กได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามวัยและได้ผลตามความคาดหวังของสังคมนั้น การจัดประสบการณ์จะให้ความสำคัญกับบทบาทการเรียนรู้ของเด็ก จึงได้มีการศึกษาแนว คิดที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้ การใช้แนวคิดที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำหรือการปฏิบัติในสภาพจริง จึงเป็นที่สนใจและนำมาใช้ ดังที่ประเทศไทยได้กำหนดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 เน้นให้มีแนวการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งกล่าวถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติหรือลงมือกระทำ การเรียนรู้โดยการลงมือทำเป็นแนวคิดหรือความเชื่อที่สนับสนุนให้คนเราปฏิบัติสิ่งต่างๆด้วยตนเองตามความสนใจ ตามความถนัดและศักยภาพ ด้วยการศึกษาค้นคว้า ฝึกปฏิบัติ ฝึกทักษะจนถึงการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะเชื่อว่าหากคนเราได้กระทำจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นเป็นแรงจูงใจให้เกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ผู้เรียนจะสนุกสนานที่จะสืบค้นหาความรู้ต่อไป มีความสุขที่จะเรียน

พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

การเรียนรู้โดยลงมือกระทำมาจากปรัชญาหรือความเชื่อของปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism) หรือบางท่านเรียกปรัชญาการศึกษาว่า ปรัชญาพิพัฒนาการ ปรัชญานี้มีต้นกำเนิดมาจากปรัชญาแม่บทคือ ปรัชญาปฏิบัตินิยม ปรัชญาปฏิบัตินิยมให้ความสนใจอย่างมากต่อ “การปฏิบัติ หรือ การลงมือกระทำ” เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ เด็กได้รับอิสระริเริ่มความคิดและลงมือทำตามความคิด ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์และใช้กระบวนการแก้ปัญหาด้วยตนเองคือ การให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญที่จะสืบค้นหาความรู้

นักการศึกษาที่มีชื่อเสียงที่มีความเชื่อปรัชญาการศึกษานี้คือ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) เป็นผู้ว่านักปราชญ์ซึ่งเชื่อว่ามนุษย์จะต้องปรับตัวเพื่อให้ชีวิตอยู่รอด จึงมีวิธีที่แพร่หลายและนำมาใช้ในการจัดการศึกษา คือ “Learning by doing” “หรือการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง” แนวคิดของจอห์น ดิวอี้ คือแนวคิดเรื่องการปรับตัว จอห์น ดิวอี้ ตระหนักเรื่อง “การปรับตัว” ให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องสำคัญและจะต้องนำไปใช้เป็นแนวคิดของการจัดการศึกษา หรือเป็นแก่นแห่งการศึกษา มนุษย์ต้องเผชิญกับปัญหา จึงต้องฝึกให้มนุษย์แก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการกระทำ ฝึกปฏิบัติ ฝึกคิด ฝึกลงมือทำ ฝึกทักษะกระบวนการต่างๆ ประสบการณ์ที่มนุษย์พบหรือเผชิญ มีอยู่ 2 ประเภทคือ ชั้นปฐมภูมิ เป็นประสบการณ์ที่ไม่เป็นความรู้หรือยังไม่ได้คิดแบบไตร่ตรอง และชั้นทุติยภูมิคือที่เป็นความรู้ ได้ผ่านการคิดไตร่ตรอง ประสบการณ์ชั้นแรกจะเป็นรากฐานของชั้นที่สอง

ปรัชญาของ จอห์น ดิวอี้ เป็นปรัชญาที่ยกย่องประสบการณ์ ผู้เรียนต้องเรียนรู้จากการกระทำในสถานการณ์จริง การศึกษาตามทัศนะของจอห์น ดิวอี้คือ ความเจริญ งอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา การจัดกระบวนการเรียน รู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง เป็นการจัดการกิจกรรมในลักษณะกลุ่ม

ปฏิบัติการที่เรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงจากการเผชิญสถานการณ์จริงและการแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการกระทำ ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ฝึกคิด ฝึกลงมือทำ ฝึกทักษะกระบวนการ การต่างๆ ฝึกการแก้ปัญหาด้วยตนเอง และฝึกทักษะการเสาะแสวงหาความรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็นและแก้ปัญหาเป็น โดยการนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ บางครั้งก็เรียนวิธีสอนนี้ว่าการสอนแบบวิทยาศาสตร์

ลักษณะของการเรียนรู้โดยการลงมือทำ

การจัดการเรียนรู้โดยลงมือกระทำมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมาย มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการแก้ปัญหาไปใช้ในการตัดสินใจ
2. จัดการเรียนที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ เน้นความถนัดและความสนใจ
3. ครูมีลักษณะของการเป็นผู้รอบรู้และมีประสบการณ์ ยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน
4. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรับประสบการณ์จากการกระทำของตนเอง ผู้เรียนได้ทดลอง ทำปฏิบัติ สืบเสาะหาข้อมูล จัดระเบียบข้อมูล หาข้อสรุป และหาวิธีการกระบวนการด้วยตนเอง
5. จัดหลักสูตรจะเน้นประสบการณ์ของผู้เรียน เป็นหลักสูตรกิจกรรม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสิ่งพิมพ์และเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายคำที่เกี่ยวกับ “สื่อสิ่งพิมพ์” ไว้ดังนี้ คำว่า “สิ่งพิมพ์” หมายถึงสมุด แผ่นกระดาษหรือวัตถุใด ๆ ที่พิมพ์ขึ้น รวมตลอดทั้งบทเพลง แผนที่ แผ่นผังภาพ ภาพวาด ภาพระบายสี ใบประกาศ แผ่นเสียง หรือสิ่งอื่นใดอันมีลักษณะเช่นเดียวกัน

“สิ่งพิมพ์” หมายถึง ข้อความ ข้อเขียน หรือภาพที่เกี่ยวกับแนวความคิด ข้อมูล สารคดีบันเทิง ซึ่งถ่ายทอดด้วยการพิมพ์ลงบนกระดาษ ฟิล์ม หรือวัสดุพื้นเรียบ

“สื่อ” หมายถึง การติดต่อให้ถึงกันชักนำให้รู้จักกัน หรือตัวกลางที่ทำการติดต่อให้ถึงกัน

“พิมพ์” หมายถึง ถ่ายแบบ ใช้เครื่องจักรกดตัวหนังสือหรือภาพ ให้ติดบนวัตถุ เช่นแผ่นกระดาษ ผ้า ทำให้เป็นตัวหนังสือ หรือรูปรอยอย่างใด ๆ โดยการกดหรือการใช้พิมพ์ หินเครื่องกลวิธีเคมีหรือวิธีอื่นใด อันอาจให้เกิดเป็นสิ่งพิมพ์ขึ้นหลายสำเนา รูปร่าง ร่างกาย แบบ

ดังนั้น “สื่อสิ่งพิมพ์” จึงมีความหมายว่าจะจะเป็นแผ่นกระดาษหรือวัตถุใด ๆ ด้วยวิธีต่าง ๆ อันเกิดเป็นชิ้นงานที่มีลักษณะเหมือนต้นฉบับขึ้นหลายสำเนา ในปริมาณมากเพื่อเป็นสิ่งที่ทำการติดต่อหรือชักนำให้บุคคลอื่นให้เห็น

หรือทราบข้อมูลต่าง ๆ” สิ่งพิมพ์มีหลายชนิด ได้แก่ เอกสารหนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร
 บันทึก รายงาน ฯลฯ

เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

ผู้ประกอบการธุรกิจที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีหน้าที่ต้องจัดทำบัญชีและเสียภาษีอากร
 ตามที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดทำบัญชีของธุรกิจจะต้องประกอบไปด้วยเอกสาร
 ประกอบการลงบัญชีเพื่อเป็นหลักฐานในการบันทึกบัญชีและเสียภาษีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

การลงรายการในบัญชีรายวันและบัญชีสินค้าผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชี
 ทุกรายการที่สามารถแสดงความถูกต้องครบถ้วนของรายการบัญชีตามความเป็นจริงและเป็นที่ยอมรับได้
 พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 ได้กำหนดให้เอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ดังนี้

เอกสารประกอบการลงบัญชี หมายถึง บันทึก หนังสือ หรือเอกสารใดๆ ที่ใช้เป็นหลักฐานในการลง
 รายการในบัญชี ซึ่งแยกออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

(1) เอกสารที่จัดทำขึ้นโดยบุคคลภายนอก

เป็นเอกสารที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีได้รับมาจากบุคคลภายนอกเพื่อเป็นหลักฐานในการจ่ายเงินของผู้
 มีหน้าที่จัดทำบัญชี ซึ่งเอกสารที่เกิดจากรายจ่ายดังกล่าวจะต้องมีข้อความครบถ้วนถูกต้องตามความเป็นจริง
 ดังกล่าวข้างต้น เช่น บิลเงินสด ใบเสร็จรับเงิน

(2) เอกสารที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อออกให้แก่บุคคลภายนอก

เป็นเอกสารที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีทำขึ้นเพื่อออกให้แก่บุคคลภายนอกเพื่อเป็นหลักฐานในการชำระ
 เงิน

(3) เอกสารที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อใช้ในกิจการ

เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่ไม่สามารถมีหรือใช้เอกสารเอกสารที่จัดทำขึ้นโดย
 บุคคลภายนอก และเอกสารที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อออกให้แก่บุคคลภายนอก เป็นหลักฐานใน
 การลงบัญชีจึงจะใช้เอกสารชนิดที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในกิจการแทน

ส่งมอบเอกสารประกอบการลงบัญชี

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะต้องส่งมอบเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้แก่ "ผู้ทำบัญชี" ให้ครบถ้วน
 ถูกต้องเพื่อให้บัญชีที่จัดทำขึ้นสามารถแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะ
 การเงินที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี

การเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีมีหน้าที่ต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่
 ทำการ หรือ สถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำการผลิตหรือเก็บสินค้าเป็นประจำ หรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำงานเป็นประจำ

โดยเก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี หากต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่อื่นจะต้องได้รับอนุญาตจากสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชี และในระหว่างรอการอนุญาตให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ในสถานที่ที่ยื่นขอนั้นไปพลางก่อนก็ได้

กรณีจัดทำบัญชีด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมืออื่นใดในสถานที่อื่นใดในราชอาณาจักรที่มีใช้สถานที่ดังกล่าวข้างต้น ให้ถือว่าได้มีการเก็บรักษาบัญชีไว้ ณ สถานที่ดังกล่าวแล้ว กฎหมายได้ให้อำนาจอธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เกิน 5 ปี แต่ต้องไม่เกิน 7 ปีก็ได้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบบัญชีของกิจการประเภทใดประเภทหนึ่ง

บัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องแจ้งต่อสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชี ถ้าบัญชีหรือเอกสารประกอบการลงบัญชี สูญหายหรือเสียหายโดยให้แจ้งต่อสำนักงานบัญชีที่สถานที่สำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ หรือต่อสำนักงานกลางบัญชีที่สำนักกำกับดูแลธุรกิจกรมทะเบียนการค้าก็ได้ ซึ่งจะต้องแจ้งภายใน 15 วันนับแต่วันที่ทราบหรือควรทราบถึงการสูญหายหรือเสียหายนั้น

ในกรณีที่สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีตรวจพบว่าบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่เป็นสาระสำคัญการจัดทำบัญชีสูญหายหรือถูกทำลายหรือปรากฏว่าบัญชีและเอกสารดังกล่าวมิได้เก็บไว้ในที่ปลอดภัย ให้สันนิษฐานว่าผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีมีเจตนาทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งบัญชีหรือเอกสารนั้น เว้นแต่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะพิสูจน์ให้เชื่อได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณีแล้ว เพื่อป้องกันมิให้บัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจึงมีหน้าที่ต้องจัดทำบัญชีและจัดเก็บเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีให้ถูกต้องและครบถ้วนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี

ดังนั้นผู้ที่ศึกษาและปฏิบัติงานทางบัญชีจะต้องมีความรู้และทักษะในการบันทึกบัญชีจากเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี มีหลากหลาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

พิสมัย เดชคำรณ (2556 : บทคัดย่อ) การพัฒนาทักษะการบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายการผลิต ของ นักศึกษาระดับ ปวส.2/1 ในรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 โดยการใช้เอกสารประกอบการเรียน

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการบันทึกบัญชีต้นทุนของนักศึกษา ในรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 สำหรับนักศึกษาระดับชั้น ปวส.2/1 แผนกวิชาการบัญชี โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษา แผนกวิชาการบัญชี ระดับ ปวส.2/1 ที่เรียนรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 ปีการศึกษา 1/2556 วิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการเชียงใหม่ จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือเอกสารประกอบการเรียน บทเรียน การบัญชีค่าใช้จ่ายการผลิต และแบบทดสอบวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

จากการเก็บคะแนนแบบทดสอบครั้งที่ 1 การคำนวณอัตราค่าใช้จ่ายการผลิตคิดเข้างานนักศึกษามีผลการสอบเป็นที่น่าพอใจคือนักศึกษามีผลการสอบผ่านหมดทุกคน สามารถวัดผลประเมินผลได้ว่า นักศึกษามีความเข้าใจในเอกสารประกอบการเรียน จนทำให้นักศึกษาเกิดทักษะและแม่นยำในการคำนวณอัตราค่าใช้จ่ายการผลิตเข้างาน

จากการเก็บคะแนนแบบทดสอบครั้งที่ 2 เรื่องการบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายการผลิต นักศึกษาก็มีผลคะแนนสอบผ่านหมดทุกคน และถือว่าผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม หมดทุกคน

อัชชญา วุฑฒิรักษ์ (2557:บทคัดย่อ) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การจดทะเบียนพาณิชย์ กิจการห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง วิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ ในพระอุปถัมภ์ฯ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การจดทะเบียนพาณิชย์ กิจการห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชีวิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง (2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี ที่มีต่อการเรียนรู้โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง วิธีดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ประชากรได้แก่ นักศึกษา ปวช. 2 สาขาการบัญชี จำนวน 93 คน กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาปวช. 2 ห้อง 2/2 สาขาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ ในพระอุปถัมภ์ฯภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 47 คน โดยเลือกแบบวิธีเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการเรียนรู้อสถานการณ์จำลอง รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี, แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก 10 ข้อ 10 คะแนน , ผลคะแนนเปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง , แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนแบบจำลองสถานการณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t - test)

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ผลการทดสอบก่อนเรียน นักศึกษาปวช.2/2 สาขาการบัญชี ค่าเฉลี่ย 6.23 ค่า S.D. = 7.79 ต่ำกว่าหลังเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย = 1.146 ค่า S.D. = 1.334 (2) ความพึงพอใจของผู้เรียนการจดทะเบียน

จัดตั้งกิจการพาณิชย์ กิจการห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี ของนักศึกษา ปวช. 2/2 สาขาบัญชีโดยการเรียนแบบสถานการณ์จำลอง หลังเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 47 คน ตอบแบบสอบถาม 47 คน โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 39.10 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สันทนา สงครินทร์ (2555) รายงานการสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการสอนวิชาช่างไมโครคอนโทรลเลอร์

วิธีศึกษาดำเนินการโดยนาเอกสารประกอบการสอน วิชาช่างไมโครคอนโทรลเลอร์ (1 105-5203) ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับหลักสูตรวิชาซีพระยะสั้น แผนกอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี ที่สมัครเรียนวิชาช่างไมโครคอนโทรลเลอร์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 19 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ในระหว่างเรียนผู้ศึกษาให้นักเรียนทาแบบฝึกหัดท้ายบท และเมื่อจบบทเรียนทุกบทแล้ว ก็ให้นักศึกษาทาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนที่ได้จากแบบฝึกหัดและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้ ผู้ศึกษาได้นำมาหาประสิทธิภาพ หาประสิทธิผลทางการเรียนรู้และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน และในสัปดาห์สุดท้ายผู้ศึกษาให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจที่มีต่อเอกสารประกอบการสอน ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.13/86.79 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80
2. ประสิทธิภาพทางการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนที่พัฒนาขึ้น ทำให้นักศึกษามีประสิทธิผลทางการเรียนรู้ เท่ากับ 78.84 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 60
3. ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้ค่าที (t-test) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อเอกสารประกอบการสอน พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.38, s.d. = 0.43)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. รูปแบบการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสาธาณบริหารธุรกิจ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ทั้งหมดจำนวน 22 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้าด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

วิธีการสร้างเครื่องมือ

สำหรับวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้
 - 1.1. ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 คู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า

1.2. ศึกษาวิธีการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี จากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3. วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดขอบเขตของเนื้อหา

1.4. กำหนดจุดประสงค์ทั่วไป จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและคุณลักษณะที่ต้องการเน้น

1.5. กำหนดโครงสร้างและเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์

1.6. ดำเนินการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ตามลำดับของจุดประสงค์การเรียนรู้ ลำดับเนื้อหาและโครงสร้างที่กำหนดไว้

1.7 นำสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน พิจารณา

1.8 ปรับปรุงสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.9 นำสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ไปทดลองใช้

1.10 จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี สมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับวิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.3 วิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์จากแผนการจัดการเรียนรู้

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์

2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาเพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.6 ปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.7 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยพิจารณาว่าข้อใดที่นักเรียน ตอบถูกมากตัดออก ข้อใดที่นักเรียน ตอบถูกน้อยตัดออก

2.8 นำแบบทดสอบที่วิเคราะห์ได้ไปปรับปรุงใหม่ จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

3. การสร้างแบบสำรวจความพึงพอใจนักเรียนที่มีต่อสื่อการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการ บัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารตำรา แนวคิด ทฤษฎี บทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 กำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

3.3 กำหนดลักษณะของข้อคำถามตามขอบเขตเนื้อหาตามกำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

3.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

3.5 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสน้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา (Wording) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยให้ลงความเห็นและให้ค่าคะแนนดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2549, หน้า 117)

+ 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

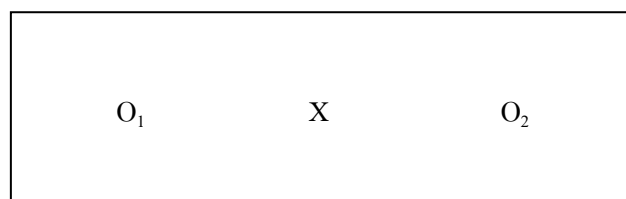
- 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

3.7 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน

3.8 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

รูปแบบการวิจัย

ผู้วิจัยได้วางแผนการการวิจัยแบบ One-Group Pretest-Posttest Design โดยใช้กลุ่มเดียวมีลักษณะของการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน (Treatment) ทดสอบนักเรียนหลังเรียน (Posttest) (ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรภรณ์, 2549 : 55) ดังนี้

O₁ = การทดสอบก่อนเรียน

X = การเรียนการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

O₂ = การทดสอบหลังเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1 ครุณาเข้าสู่บทเรียน

2 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน

3 ใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า โดยใช้เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

4 ทดสอบหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย ได้ดำเนินการดังนี้

1. การหาค่าสถิติพื้นฐาน คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 102 – 103)

1.1 ค่าร้อยละ

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (สูตรที่ใช้ในการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (พรณี ลีกิจวัฒน์, 2551 : 135)

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ แทนค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนในชุดข้อมูล

N แทนจำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 103 - 104)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัว
 X แทนคะแนนแต่ละตัว
 N แทนจำนวนคะแนนในกลุ่ม

2. วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่อง
 การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี จากคะแนนระหว่างเรียน และ
 คะแนนจากการทำแบบทดสอบหาผลสัมฤทธิ์หลังเรียน โดยหาค่า E_1 และ E_2 (ยงยุทธ สุทธิชาติ, 2544 :
 39 - 40)

$$E_1 = \left[\frac{\sum X/N}{A} \right] \times 100$$

เมื่อ E_1 = คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากคะแนนระหว่างเรียน
 $\sum X$ = คะแนนรวมคะแนนระหว่างเรียนที่นักเรียนทำได้
 N = จำนวนนักเรียน
 A = คะแนนเต็มของคะแนนระหว่างเรียน

$$E_2 = \left[\frac{\sum F/N}{B} \right] \times 100$$

เมื่อ E_2 = คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้อง
 $\sum F$ = คะแนนรวมที่นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้อง
 N = จำนวนนักเรียน
 A = คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดำเนินการดังนี้

3.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละข้อกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม) กำหนดเกณฑ์ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปจึงจะถือว่ามีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2543 : 248 - 249)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1

ΣR = ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.2 หาค่าดัชนีความยากง่าย (Difficulty) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2543 : 196)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P = ดัชนีค่าความยากง่าย

R = จำนวนนักเรียนที่ทำข้อสอบถูก

N = จำนวนนักเรียนที่ทำข้อสอบทั้งหมด

ขอบเขตของค่าความยากง่าย (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2543 :185)

ดัชนีค่าความง่าย	ความหมาย
มากกว่า 0.80	ง่ายมาก (ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)
0.60 – 0.80	ค่อนข้างง่าย
0.40 – 0.59	ปานกลาง
0.20 – 0.39	ค่อนข้างยาก
ต่ำกว่า 0.20	ยากมาก (ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)

3. ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (ลัวิน สายยศและอังคณา สายยศ, 2543 : 185 - 186) ดังนี้

$$D = \frac{U}{n_U} - \frac{L}{n_L}$$

เมื่อ	D	=	ดัชนีค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	U	=	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนสูง
	L	=	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนอ่อน
	n _U	=	จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนสูง
	n _L	=	จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนต่ำ

ค่าอำนาจจำแนก จะมีค่าอยู่ระหว่าง - 1 ถึง + 1 ข้อสอบข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเป็นบวก และเข้าใกล้ 1 แสดงว่ามีอำนาจจำแนกสูงหรือดีมาก ข้อสอบข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเป็นลบและเท่ากับ 0 แสดงว่าข้อนั้นไม่มีค่าอำนาจจำแนกใช้ไม่ได้ ค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

4. ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) ใช้สูตร KR-20 ของ Kuder Richardson (ลัวิน สายยศและอังคณา สายยศ, 2543 : 215)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{\sigma^2} \right]$$

เมื่อ	r _{tt}	=	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	K	=	จำนวนข้อสอบ
	P	=	สัดส่วนของคนที่ทำข้อนั้นได้ = $\frac{\text{จำนวนนักเรียนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}}$
	Q	=	สัดส่วนของนักเรียนที่ทำข้อนั้นผิด = 1 - p
	σ ²	=	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบ

หาได้จาก $\sigma^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N^2}$ หรือ $\sigma^2 = \frac{\sum X^2}{N} - \left[\frac{\sum X}{N} \right]^2$

เมื่อ	X	=	คะแนนของนักเรียนแต่ละคนที่ตอบถูก
	∑X	=	ผลรวมของคะแนนของผู้เรียนที่ตอบถูก
	N	=	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

5. การเปรียบเทียบผลของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียนการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าโดยการหาผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (พรรรณี ลีกิจวัฒน์, 2551 : 145 - 146)

$$D = \Sigma \mu Y - \Sigma \mu X$$

เมื่อ D แทน ผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

μY แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังเรียน

μX แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนเรียน

Σ แทน ผลรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ในการดำเนินการเพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. นำสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ได้ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพาณิชยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 แต่ยังไม่เคยเรียนวิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้ำมาก่อน และไม่ได้ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง จำนวน 5 คน โดยเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียน อยู่ในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน ทั้งนี้เพื่อสังเกตปฏิกิริยา และสอบถามความคิดเห็นปัญหาหรือข้อสงสัยในระหว่างที่เรียนด้วยบทเรียนที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี เช่น ภาษาที่ใช้มีความเข้าใจหรือไม่ รายละเอียดข้อมูลของเอกสารประกอบการบันทึกบัญชียังไม่ครบถ้วน เป็นต้น ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนในหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน นักเรียนดังกล่าว สามารถทำคะแนนแบบฝึกหัด ได้คะแนนรวมเท่ากับ 8.31 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 83.12 และเมื่อเรียนจบบทเรียนแล้วให้ทำแบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีคะแนนเต็มเท่ากับ 10 คะแนน ปรากฏว่า นักเรียนทำแบบทดสอบได้คะแนนรวมเท่ากับ 7.2 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 72.00 ดังนั้นประสิทธิภาพของสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้าด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ที่ใช้สำหรับทดสอบในชั้นตอนนี้จึงเท่ากับ $83.12/72.00$ ซึ่งถือว่ายังไม่ผ่านมาตรฐานตามเกณฑ์ 80/80 แสดงว่าสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ที่นำมาทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 5 คนนี้ยังมีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมอีก คะแนนผลการทดสอบดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดและคะแนนผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ของนักเรียน 5 คน

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คิดเป็นร้อยละ	ประสิทธิภาพ
คะแนนระหว่างเรียน	10	8.31	83.12	83.12/72
คะแนนจากแบบทดสอบ	10	7.20	72	

2. ผู้วิจัยนำสิ่งที่ค้นพบจากการทดลองใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 5 คน มาทำการปรับปรุง จัดทำใหม่ ให้เหมาะสม รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกหัดท้ายบทของหน่วยการเรียนรู้ให้มีความง่ายขึ้นจากเดิม

3. ผู้วิจัยนำสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ที่ได้ผ่านการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีขนาดกลุ่มใหญ่มากขึ้นโดยสุ่มนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการพาณิชย์การ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสตร์บริหารธุรกิจ ที่ลงทะเบียนเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 แต่ ยังไม่เคยเรียนวิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินคามาก่อน และไม่ได้ออกแบบฝึกหัดนักเรียนทั้ง 33 คน ทำคะแนนแบบฝึกหัดท้าย หน่วยการเรียนรู้ ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.6 คะแนน เป็นร้อยละ 86.00 และทำคะแนนจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.23 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.29 ดังนั้นสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้าเรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานเท่ากับ 86/82.29 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงคะแนนจากการทำแบบฝึกหัด และคะแนนผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ของนักเรียน 33 คน

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	คิดเป็นร้อยละ	ประสิทธิภาพ
คะแนนแบบฝึกหัด	10	8.6	86.00	86/82.29
คะแนนจากแบบทดสอบ	10	8.23	82.29	

จากการดำเนินการเป็นขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์เนื้อหาของวิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เพื่อนำมาจัดทำและพัฒนาออกมาเป็นสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี โดยผ่านการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้งจากผู้วิจัย และผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านเนื้อหาและด้านการผลิตสื่อจนสามารถนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80 โดยในครั้งแรกทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 5 คน หลังมีการปรับปรุงแก้ไข ได้นำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มใหญ่ จำนวน 33 คน ซึ่งได้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้แล้ว จึงกล่าวได้ว่าสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาเพื่อนำมาใช้สอนวิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนาบริหารธุรกิจ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. การทดลองใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้าด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

คะแนน	ร้อยละ	μ	σ
คะแนนทดสอบก่อนเรียน	46.82	4.68	0.92
คะแนนทดสอบหลังเรียน	86.36	8.64	1.08

จากตารางที่ 3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.68 ($\sigma = 0.92$) คิดเป็นร้อยละ 46.82 ส่วนผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 8.64 ($\sigma = 1.08$) คิดเป็นร้อยละ 86.36 (ตารางภาคผนวกที่ 1, 2)

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและ หลังเรียนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้าด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

คะแนน	μ	D
คะแนนทดสอบก่อนเรียน	4.68	3.96
คะแนนทดสอบหลังเรียน	8.64	

จากตารางที่ 4 พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้าด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียนอยู่ 3.96 คะแนน นั่นคือ คะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนซึ่งเป็นจริงตามคำถามการวิจัยที่ตั้งไว้

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

ผู้วิจัยได้สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ในด้านเนื้อหา แบบประเมินผลการเรียนรู้ และด้านเวลาที่ใช้ โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	μ	σ	ความหมาย
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง	4.23	0.86	มาก
1.2 ความครบถ้วนของเนื้อหา	4.66	0.65	มากที่สุด
1.3 ที่ความทันสมัย	4.50	1.25	มาก
1.4 ปริมาณของเนื้อหาเหมาะสม	4.13	0.43	มาก
1.5 สามารถนำไปประยุกต์ในวิชาชีพได้	4.13	0.44	มาก
2. ด้านแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์			
2.1 ความยากง่ายของแบบทดสอบ	3.95	1.01	มาก
2.2 ปริมาณของแบบทดสอบ	4.27	0.33	มาก
2.3 ตรงตามเนื้อหาที่เรียน	4.23	0.52	มาก
3. ด้านเวลา			
3.1 เวลาที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหา	4.13	0.55	มาก
	4.25	0.67	มาก

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชี สำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้าด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี จำนวน 32 คน ในด้านต่าง ๆ ดังกล่าว พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมีค่าเฉลี่ย 4.25 ($\sigma = 0.67$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผล

1. ผลการหาประสิทธิภาพสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่อง การจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้าด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี พบว่า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี พบว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ และได้ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำมาทดลองใช้จริง มีความถูกต้องทันสมัย มีเนื้อหาสาระครบถ้วน มีความต่อเนื่อง มีความกระชับรัดกุม และชัดเจนอีกทั้งนักเรียนยังได้รับคำแนะนำวิธีการเรียนรู้จากครูผู้สอนที่จัดการเรียนรู้ ทำให้สามารถเรียนรู้ด้วยความเข้าใจ ถูกต้องตามขั้นตอน

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียนอยู่ 3.96 คะแนน ทั้งนี้เนื่องมาจากสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการ

ซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้มีการศึกษาค้นคว้า และผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความสอดคล้องในการนำสื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ไปใช้ สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี เป็นสื่อที่เข้าถึงผู้เรียนได้ง่ายมีเนื้อหาที่ทันสมัยเหมาะสมกับนักเรียนและการมอบหมายงานของครูผู้สอน ที่เกี่ยวข้องเนื้อหาวิชาและแบบฝึกให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติมีความเหมาะสมทำให้นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นที่อยากจะเรียนส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสื่อสิ่งพิมพ์เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีนี้ มีลักษณะการเรียนรู้เหมือนการทำงานจริงในสถานประกอบการ จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ นวพร เชิดทอง (2551: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาการเรียนรู้อาศัยเอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่อง การสื่อสารข้อมูล และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกลางใหญ่นิรโรจน์สีอุบลรัตน์ พบว่า เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การสื่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 85.14/84.20 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.74920 นักเรียนที่เรียน ด้วยเอกสารประกอบการเรียนมีความพึงพอใจ โดยภาพรวมในระดับ พึงพอใจมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การสื่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ที่ผู้รายงานพัฒนาขึ้น มี ประสิทธิภาพทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น และมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ ของการศึกษาค้นคว้าสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำสื่อสิ่งพิมพ์เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีไปใช้
 - 1.1 ควรแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มในการใช้สื่อชุดนี้ เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมลงมือปฏิบัติงานร่วมกัน
 - 1.2 ควรใช้เวลาในการเรียนการสอนที่พอสมควร เพราะเนื้อหาค่อนข้างเยอะ
 - 1.3 ควรอธิบายให้ผู้เรียนได้รับรู้ว่าเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีนี้ไม่ได้มีลักษณะที่ตายตัวขึ้นอยู่กับรูปแบบหรือนโยบายของกิจการ รวมถึงกฎระเบียบต่าง ๆ แต่สื่อชุดนี้เป็นเพียงแนวทางที่ใกล้เคียงของจริง
2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป
 - 2.1 ควรมีการสร้างเอกสารของกิจการรูปแบบอื่น ๆ เช่น ธุรกิจบริการ หรืออุตสาหกรรม
 - 2.2 ควรเพิ่มรายละเอียดที่จำเป็นในการปฏิบัติงานบัญชีเพิ่มขึ้น เช่น เรื่องเกี่ยวกับภาษี

บรรณานุกรม

- บุญชม ศรีสะอาด. 2543. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาสน์.
- เบญจพรรณ ดวงเด่น. 2550. การศึกษาการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหมู่บ้านสหกรณ์ 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ.
- ประหยัด จีรวรพงศ์. 2530. Advanced Database Programming ด้วย VB6+VB.NET.
กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ผ่องพรรณ ตระยมงคลกุลและสุภาพ ฉัตรภรณ์. 2549. การออกแบบการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พริ้งพงษ์ ไชยขาววงษ์. 2532. การพัฒนาชุดสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการฟัง – พูดภาษาอังกฤษสำหรับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิชัย วัฒนศิริ. 2541. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่สอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รุ่งรัตติ เสี่ยมชื่น. 2557. การพัฒนาสื่อการสอนรายวิชาการบัญชีต้นทุนเบื้องต้น เรื่องรายการ
ปรับปรุงและแก้ไขข้อผิดพลาด ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี สำหรับนักเรียน
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี. วิทยาลัยการอาชีพ
วังไกลกังวล.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2542. ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.
- วรัทยา ธรรมกิตติภพ. 2548. แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางสมรรถภาพวิชาชีพ
สาขางานการบัญชีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช2545(ปรับปรุงพุทธศักราช
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2557.หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช2557 ประเภท
วิชาพณิชยกรรมกรรม. (อัดสำเนา)
- _____. 2544. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2531. การเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี.
กรุงเทพมหานคร : ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน.

บรรณานุกรม(ต่อ)

- สมภพ สุวรรณรัฐ . มปป. **หลักและแนวทางการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญตามรูปแบบCIPPA**. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ “เขียนแผนการสอนที่เน้นสมรรถนะอาชีพ” .(อัดสำเนา)
- ไสว พักขา. 2544. **หลักการสอนสำหรับเป็นครูมีอาชีพ**. กรุงเทพมหานคร : เอมพันธ์.
- สิทธิ์ชฎานันท์ พูลพล. 2557. **การพัฒนาสื่อการสอนรายวิชาเครื่องวัดไฟฟ้า เรื่อง หลักการของเครื่องวัดไฟฟ้า ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาไฟฟ้า**. วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล.
- อรทัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ. 2544. **CHILD CENTRED : STORTLINE METHOD : การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2546. **หลักการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พริ้นติ้ง.เฮ้าส์.
- สุพร วัฒนะประทีป. 2557. **การพัฒนาสื่อการสอนรายวิชาการประยุกต์เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ตารางในงานบัญชี เรื่องการจัดรูปแบบข้อมูลด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี**. วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 1 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาการ
บัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า

นักเรียน (คน)	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (10 คะแนน)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (10 คะแนน)
1	4	8
2	5	9
3	4	9
4	6	10
5	7	10
6	4	9
7	5	9
8	3	7
9	4	9
10	4	8
11	5	9
12	5	9
13	4	8
14	3	8
15	6	8
16	5	9
17	4	8
18	5	10
19	6	8
20	5	8
21	6	9
22	3	8
รวม	103	190
เฉลี่ย	4.68	8.64
ร้อยละ	46.82	86.36

สูตรที่ใช้ในการคำนวณหาค่าร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 102)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

ค่าร้อยละของคะแนนทดสอบก่อนเรียน

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

$$= \frac{103}{220} \times 100$$

$$= 46.82$$

ค่าร้อยละของคะแนนทดสอบหลังเรียน

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

$$= \frac{190}{220} \times 100$$

$$= 86.36$$

สูตรที่ใช้ในการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (พรรรณี สীগิจวัจนะ, 2551 : 135)

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ แทนค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนในชุดข้อมูล
 N แทนจำนวนข้อมูลทั้งหมด

ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียน

$$\begin{aligned}\mu &= \frac{\sum X}{N} \\ &= \frac{103}{22} \\ &= 4.68\end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบหลังเรียน

$$\begin{aligned}\mu &= \frac{\sum X}{N} \\ &= \frac{190}{22} \\ &= 8.64\end{aligned}$$

ตารางภาคผนวกที่ 2 แสดงคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและ คะแนนทดสอบ
หลังเรียนวิชาการบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อ
ขายสินค้า

นักเรียน (คน)	คะแนนทดสอบก่อนเรียน		คะแนนทดสอบหลังเรียน	
	X_1	$(X_1)^2$	X_2	$(X_2)^2$
1	4	16	8	64
2	5	25	9	81
3	4	16	9	81
4	6	36	10	100
5	7	49	10	100
6	4	16	9	81
7	5	25	9	81
8	3	9	7	49
9	4	16	9	81
10	4	16	8	64
11	5	25	9	81
12	5	25	9	81
13	4	16	8	64
14	3	9	8	64
15	6	36	8	64
16	5	25	9	81
17	4	16	8	64
18	5	25	10	100
19	6	36	8	64
20	5	25	8	64
21	6	36	9	81
22	3	9	8	64
รวม	103	507	190	1654

สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 103 - 104)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัว
 X แทนคะแนนแต่ละตัว
 N แทนจำนวนคะแนนในกลุ่ม

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบก่อนเรียน

$$\begin{aligned} S &= \sqrt{\frac{N \sum x_1^2 - (\sum x_1)^2}{N(N-1)}} \\ &= \sqrt{\frac{22(507) - (103)^2}{22(22-1)}} \\ &= \sqrt{\frac{11,154 - 10,609}{642}} \\ &= \sqrt{0.85} \\ &= 0.92 \end{aligned}$$

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบหลังเรียน

$$\begin{aligned} S &= \sqrt{\frac{N \sum x_2^2 - (\sum x_2)^2}{N(N-1)}} \\ &= \sqrt{\frac{22(1654) - (190)^2}{22(22-1)}} \\ &= \sqrt{\frac{36,388 - 36,100}{642}} \\ &= \sqrt{1.17} \\ &= 1.08 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ข

หนังสือราชการและรายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือประกอบด้วย

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา (สื่อสิ่งพิมพ์เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี)

1. นางสาวเฉลิมศรี	ทุมพัฒน์	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
2. นางมาลี	มันคง	ผู้สอบบัญชีภาษีอากร
3. นางสาวอณู	เทศงามถ้วน	หัวหน้าสาขาการบัญชีวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ศาสตราจารย์บริหารธุรกิจ

ผู้เชี่ยวชาญด้านแบบทดสอบ

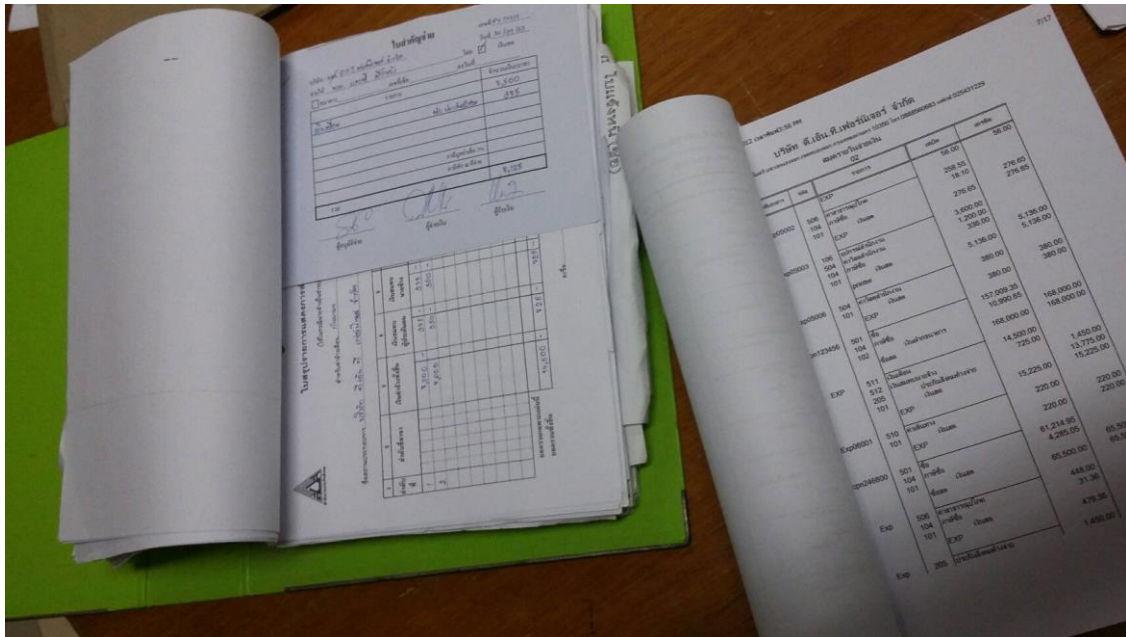
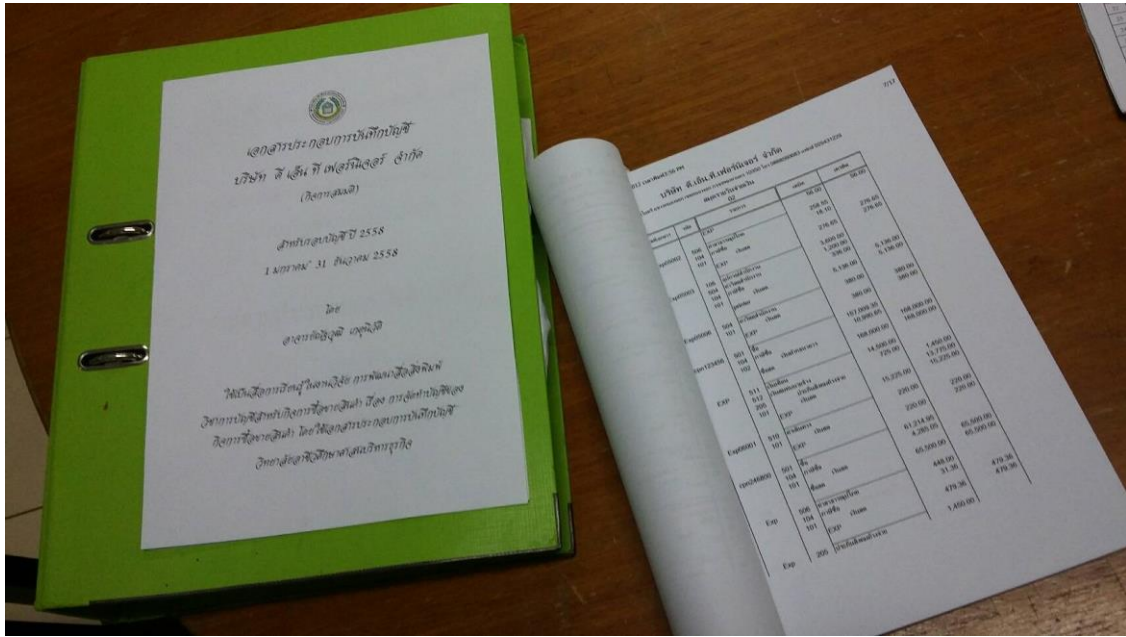
1. ดร.ภาราดา	วงศ์สมบัติ	ครูวิทยฐานะ ผู้เชี่ยวชาญ
2. ดร.มงคล	เฟื่องขจร	ผู้เชี่ยวชาญ
3. นายสุตวีระ	ชินจรัสศรี	ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญด้านแบบสอบถาม

1. นายมนตรี	มาลีพันธุ์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ศาสตราจารย์บริหารธุรกิจ
2. นางสาวปราณี	มิสกาวัน	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ศาสตราจารย์บริหารธุรกิจ
3. นางเมทินี	อิมามี	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ศาสตราจารย์บริหารธุรกิจ

ภาคผนวก ค

สื่อสิ่งพิมพ์ด้วยเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

สื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

นำสื่อสิ่งพิมพ์เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีไปใช้กับเรียน

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ภาคผนวก จ

แบบประเมินความพึงพอใจ

วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ

แบบประเมินความพึงพอใจ

สื่อสิ่งพิมพ์ วิชา การบัญชีสำหรับกิจการซื้อขายสินค้า เรื่องการจัดทำบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า โดยใช้

เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย มาก
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง					
1.2 ความครบถ้วนของเนื้อหา					
1.3 ที่ความทันสมัย					
1.4 ปริมาณของเนื้อหาเหมาะสม					
1.5 สามารถนำไปประยุกต์ในวิชาชีพได้					
3. ด้านแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์					
2.1 ความยากง่ายของแบบทดสอบ					
2.2 ปริมาณของแบบทดสอบ					
2.3 ตรงตามเนื้อหาที่เรียน					
3. ด้านเวลา					
3.1 เวลาที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหา					

ภาคผนวก ฉ

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล นายณัฐวุฒิ เกตุนิวัติ

วุฒิการศึกษา พ.ศ.2554 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พานิชยกรรม สาขาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษา
ส่นบริหารธุรกิจ

พ.ศ.2556 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง บริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี วิทยาลัย
อาชีวศึกษาส่นบริหารธุรกิจ

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาส่นบริหารธุรกิจ

ประสบการณ์ ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต สำนักงานบัญชีศร

ผลงานวิชาการ พ.ศ. 2556 สื่อวีดีโอสอนบัญชีผ่านอินเทอร์เน็ต ชุด แอคเคาท์เบาสมอง

พ.ศ. 2558 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่อง หมวดบัญชี ที่
สอนโดยใช้ เทคนิคการสอนแบบแบ่งกลุ่ม